

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 126

(విజ్ఞప్తి) **ఆటో డిల్ బహార్.** (విజ్ఞప్తి)
కాబడినది. కాబడినది.

ఇప్పటికాలపు రుణ కనపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది
ఆటో హామీగాని, సారాముగాని, చేర్చబడలేదు నిర్దుష్ట
చేయబడిన కేటల ప్రవృత్తినామ.

ఏ రువాలుకొన్ని బిందువులు చింతకరించినచో, మనోహరమగు
నువాసన విన్నవరించును.

ఈ (రివి కరిమా)ను సీసాలతో నుంచును.

తిన్నపైజా (అర్రాబ)	సీసా 1-కి 0.8-0
మధ్యరకము పైజా 1-రూం	" 0.12-0
పేరొకపైజా 2 "	" 1.4-0
పైజాపైజా 4 " లేక 1/2 కొమ్మ "	" 2.0-0

ఓ. సి. ఖచ్చుల బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 8 బుడ్డుకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.

వల్లెల, వల్లెలనుబందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులోను దొరకును. సక
ఆనేకమగు నకలం నెంట్ల కలపు. కావున, తాము కొనుగొనుచు సీసాపైజ
ను, కావునను ఆటో డిల్ బహార్ యను పేరును పరిశీలించుచు ఈ ఆటో
నిన్నుచూడెదము. నలుమూలలను పరిశీలనచేయు గోరువారి దిగుకవారి
ప్రాసినచో అదాకిమ్మర్తుల నువాసనకాథ ఉత్తరముగ వుండును.

ఇదియును మనోహరమగు (డక్ ఆంట్ల కరిమా) కంపెనీ నెం. 155, అమ్మమనీడు పిల్లి, బాంబాయి.
జుర్రాను దేవంబా... నెహరా కుమార్తె. వైశాఖానుగార్డు, బా. బా. నా.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the inflamed membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Insert Ra. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India.) (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT. GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble—they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz: the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Insert Rs. 25-8 in an Actina and save specialists' fees. Valuable booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease" containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batala (India).

The Actina Way.

Mr. PATEL'S BILL HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the result being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala, India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS. Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments. The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity. Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles: Hay Fever Asthma: Bronchitis: Headache: Sore Throat: Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to: Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమము
గుంటూరు జిల్లా పెదపాడెం గ్రామంలోని శ్రీకృష్ణాశ్రమములోని సెలకొల్పబడిన ఆదిమంధిభర్త జాతకాలావధి కర్మము 21 వ తేదీని జరిగినది. తరువ్వినిర్వహణము నకు దీనినాధిపతియగు, గుంటూరులో సబ్ జడ్జి పదవియుండున్న సింగరాజు గుప్తాచార్యులకుండుగాదు సభాధిపత్యమునహించిరి. అత్రువకార్యవర్గులలో నుకరగు పురుంబాక సీతారామయ్య గారు స్వాగతోపన్యాసమును చేయుచు ప్రభుత్వమున వంచముల దుష్కీర్తినిగురించి నాటికరిగిన పరితాపమును, వంచములకు భృషాతకాల స్థాపించు నవసరమును, తత్కార్యనిర్వహణమునకు వారు పనిపట్టానుగుంచి మృదుమధురముగముచ్చటించిరి. తరువది ఒక ఆదిమంధిభర్త (వంచములు) తేకహితైకతత్వమునకు మంగిల్చాడి వేంకటకర్మగారిచే రచింపబడిన పద్యములను బ్రావణముగ గానముచేసి సభ్యులచేర్చుకొనిరి, యానందమొంది తమదీనిని తొలగింపుచు ప్రార్థించెను. పిమ్మట గుంటూరు జాత్రవర్తలు వింజమూరి రంగారావుగారు విష్ణుశాస్త్రిగారనును గురించి వియద్గంగా ప్రవాహానేకమును బోలిన వేగమున భాషాసౌష్ఠ్యము మొప్ప, విగూఢపదగుంభనంబున సంభోదోపన్యాసములు గానించిరి. అటుతరువాత వ్యాపతి మానుమంత్రి రావు వంతులుగారు అదే విషయమును గురించి రుచ్యులగు నాచ్యముల ముచ్చటించిరి. తేనాలి నాచ్యవర్తలు కొందఱుండి శ్రీరాములు వంతులుగారు ఆ స్పృహకేరి, అనాచ్యుతను గురించి, వన పరిణామలో ఈ రెండుపదములును ఏ జాతికి గాని వాడబడలేదనియు మన మతప్రవాహమును, అదికంకర, జ్ఞాప్త మొదలగు సమాసములు సహితము వంచములయెడల నిరాదరణ చూపింపలేదనియు మున్నగు కొన్ని

కాశ్చీయద్వైపాంతరములను చూపించుచు అన్వేషకరణముగావించిరి పిమ్మట తేనాలి నాచ్యవర్తలు భారా అప్పయ్య కాశ్చీగారు వంచములను గురించి, మహానీయులగువారు చెప్పిన అమూల్యనాక్యములను నోకపోలేర్చి అన్వృత్తింపవలెనని ముచ్చటించిరి. అనంతరము సభాభ్యుత్థునివై కొల్లూరు సంఘమేల్కొరరావు గారు వంచరత్నములను కవన ములైన. అంక సభాభ్యుత్థు లతిసంభ్రమమున లేచి, యీ వంచములు అతుదితత్వములన హీనముగా చూడబడుచున్నారనియు అది వేంకట తొలగించి వారిని ఆదరింపవలెననియు అందుకు విద్యముఖ్యునియు మున్నగు విషయములు పామరులకు సహితము అర్థమగునట్లు విపులముగ విశదీకరించి సాతకాల ఖచ్చికాలములో వృద్ధిగాంచగలదనియు దేశాభిమాను లీ సమద్యమనకు మొదగుసమాచారమున్న పంచములను ఉద్ధరింపుడనియు దీర్ఘోపన్యాస మొప్పిరి.—ఒక విలేఖకుడు.

శ్రీ మద్భగవద్ గీతారహస్యము
అను
కర్తయోగ శాస్త్రము
శ్రీ బాలగంగాధర తిలక కృతము
శ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిచే పరివర్తితము.
ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3.4-0.
వావిళ్ల. రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,
192, ఎస్.ప్లనేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

గ్రంథ విమర్శనము.

శాస్త్రవాచక పాఠములు (కీ వ భాగము):-
ఈ ప్రకములు గుంటూరు కళాశాలలో నుపాధ్యాయులగు మంత్రి ప్రగ్గడ సాంబశివరావు బి.ఏ. ఎల్.టి గారిచే (వ్రాయబడి ముచ్చది ఈ గ్రంథముల యందలి 2-వ భాగము మాకార్యాలయమున కందినది. ఇదివరకు వీరికాపుర సంస్థానమున దివ్యుని పనివియందుండి ప్రఖ్యాతిగాంచి, అనేకుల కాదర్శపూర్వముడైయున్న కీర్తిశేఖరుల శ్రీ మొక్కుపాటి కుల్పారాముని వంతులుగారి జ్ఞాపకార్థమున, పారియోక్త్యశాంతి కొరకును ఈ గ్రంథ మంకిత మొనర్పబడినది. వివిధ విషయములు బాలరత్న ములభగవాన్యము లగు నటుల సాంకేతిక పదముల ముయోగింపక ములకై నది (వ్రాయనెంచి అందు కృత్యమృత్యులైన సాంబశివరావు గారభినందనీయులు. బాలు రెట్టి కష్టమును బొందకుండగనే విజ్ఞానశాస్త్రవిషయములు వారికి బోధపడుట కీ గ్రంథ ముపకరించునని మేము నిశ్చయముగ చెప్పగలము. ఇంతవరకును తయారగుచున్న వారకపాఠపు ప్రకములదెగాక, యీ గ్రంథమునందు బాలరత్నము పంపగాననచ్చు విషయములనే వారిమానసముల నాకర్షించుకొని గ్రంథకర్తలు వ్రాసియుండిరి. ప్రకృతివిషయముల ననేకముల సరిరమ్యముగ తెలిపియుండిరి. మహావిషయములీదినముగ అభిమంధములు గావించబడినది. ఈ 8-వ భాగమున గారీక; వృక్షశాస్త్ర, వృక్షసాముక, విజ్ఞానశాస్త్రాది విషయములు నీచుబడియున్నది. పాఠముక పాఠకాలలలోని బాలర కీ గ్రంథ ముక్తంత సహకారముగ నుండుననుట తెల్లినదియుచున్నది. వెల రూ. 0.4-0 మాత్రమే!

*** * * * ***
ఇండియన్ డైరెక్టరీ (ఫిల్లీ) నగరచరిత్ర:-
ఈ డైరెక్టరీ కంపెనీ అధ్యక్షాదులలో స్థాపితమైనది. వీరిజ్ఞానవిషయములను విపులముగ నెల్లరకు తెలియజేయుట సంఘికరూపమున ఈ డైరెక్టరీని ప్రచురించుచున్నది. ప్రస్తుతము ఫిల్లీనగరముగూర్చి వ్రాయబడిన చరిత్రసంపుటము మాకార్యాలయము చేసినది. ఫిల్లీ నగరముగూర్చి అనేకుల లక్షగ్రంథములను రచించిరి. కాని, వారి అన్నిటియందలి ప్రధానవిషయములను, మారినాశములను ఒక గ్రంథమున జేర్చునట్లేమునో నిది ప్రచురింపబడినది. ఇందులకు ప్రత్యేకముగ నొక ప్రసిద్ధుడు ఫిల్లీ నగరమున కంతుబడిన. సమాచారములను గ్రహించుటకు విశేషముగ ధనవ్యయము చేయబడినది. ఈ సంచిక యందు ఫిల్లీనగర ప్రాచీన ఆధునికచరిత్రములును, పురాతన కస్తువిశేషములును, ప్రభుత్వ, విద్యా, పోస్టులు, పారిశ్రామిక విషయములును విపులముగ గానమచ్చుచున్నది. నర్తవిధముల నిది ప్రయాణికులకును, చరిత్రకారులకును మిగుల లాభకరముగ నుండుననుటకు సందియము లేదు. వెల రూ. 1-0-0 మాత్రమే!

*** * * * ***
మానుమజీవితము:- ఇది శిష్టా వేంకట కులబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిచే రచియింప బడిన యొక కవన గ్రంథము. ఈ చరిత్రము రామాయణ, ఉత్తరరామాయణ, భారతాది గ్రంథ సమాసమున విరచిత మైన దని గ్రంథపాఠకులకు తెలియగలను. కరీక, అశ్రువుల సమ్మేళనము అత్యధికముగ గానవచ్చు నీమానుమకుని పరిశీలించితి నారిత్రము భారతీయుల కానందజనకముగను, అదర్శ ప్రాయముగను నుండుననుట నిస్సందేహము. గ్రంథకర్త యిదివరకు వ్రాసిన కొన్ని పురాణకథలును, ఇతరవిషయములును "జేశాభిమాని" ప్రతికయందు ప్రకటింపబడుచుండినది. గ్రంథకర్తలు తమ గ్రంథమున అచ్చటచ్చట సమయోచితముగ వైగ్రంథములనుండి కొన్ని పద్యములను గూడ జేర్చి యుండిరి. శైలి నిర్దుష్టముగను, ములభముగను నున్నది చెప్పవచ్చును. షష్టి భారత వీరల చరిత్రములే ప్రజల కుత్సాహజనము లగుటచే, వీరింకను యిట్టి చారిత్రియలను రచించు రని నిశ్చయించుచున్నారము. వెల రూ. 0-12-0 మాత్రమే!

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches
Materials Tools,
BHENDI BAZAAR,
Post No. 9,
BOMBAY.
881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

అమెరికను విద్యాలయములు

వరీతూ విధానము

ఆ. నారాయణ గావుగారు, నీయాటిలు నగరమునందలి వాసింగుట విశ్వవిద్యాలయమునండి మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

మన జేశములో పరీక్షలను యమగంధము. పట్టపరీక్షలకు సంబంధించినవోకలు లేనివారికి ముక్తి లేదు. వోకలున్నవారు వోకలు లేనివారిలో మాటలాడుటయే యబ్బురము. వోకలులేనివారు క్లబ్బులలో చేరుటకు వీలు లేదు. విందులకు బిలువను నర్హులేదు. ఎక్కడకుబోయినను ముందుగ వేయబడు పరీక్ష నీ కేమి ప్యానెనా వని. బి. ఏ ప్యానెనావా? లేదు. ఎస్. ఏ ప్యానెనావా? లేదు. మెట్రిక్యులేషను ప్యానెనావా? లేదు. ఇట్లు వరుసన లేదులేదని చెప్పబడినది ఆ పరీక్షలు ప్యానెనావారు మొగములు చిట్టించుకొనెదరు. మన క్షీడర్లలో చాలమంది ఇప్పటికి పరీక్షలు ప్యాను కానివారిలో మాటలాడరు. మనజేశములో పరీక్షలను గౌరవము తెలిసి లేటలనుబట్టి కాదు. యోగ్యతనుబట్టి కాదు. అర్హతనుబట్టి కాదు. పాండిత్యమునుబట్టి కాదు. పేరుచిహ్న ఆక్షరములనుబట్టి నిర్ణయింపబడుచున్నది. అధ్యయన మెక్జిక్యులేషనులో నయినను కృతార్థత కెందనివానికి ముక్తిలేదు సరికదా భుక్తికూడ దొరకదు. భుక్తిలేనివానికి తక్కిన సౌఖ్యములుకూడ గున్నయే.

ఇంత యాధిక్యత మనవారు పరీక్షలకు చూపుటవలసిన, వాని విలువ నింకను హెచ్చించుటకై ప్యాను కావలసినవారి సంఖ్య తగ్గింపబడుచున్నది. ప్యాను కాని వారిసంఖ్య హాఫ్ మైజివనోపాధిక జేశమునందు కలవరము హెచ్చుచున్నది. మన జేశములో నున్నంత నిరుద్యోగులనుబట్టియెచ్చటను గానరాదు. నిరుద్యోగుల సంఖ్య పరిమితి కొలది, పూర్ణసంరక్షణకై, నేరములు హెచ్చుచున్నవి. నూటికి నూరుమందియైనను మన జేశపు పరీక్షలలో కృతార్థులగుట చుక్కచుక్క ముచ్చున్నది. ఇట్టిందరు తప్పిపోవుట నున విద్యార్థుల తెలివితేటలకయ్యా, లేక మతియొక కారణ మేమైన గలదా? నూటికి 60, 70 మంది యీ అమెరికాలో గాని, ఇంగ్లండులో గాని విద్యార్థులు తప్పినయెడల పండితులను పెద్దవర్ణులగునెంచి మతియొక పని చూచుకొనవలసిన దని యుపదేశించి పంపివేయుదురు.

మనజేశములో ఇందరు విద్యార్థుల తప్పుటవలన కారణము విద్యార్థుల తెలివితేటలకయే యని కొందఱు బహు సాహసముగ బలపరుచున్నారు. తప్పుట కేదియో యొక కారణమును విశ్వవిద్యాలయాధికారులు చూపవలయును. అట్టి తప్పును విద్యార్థుల తెలివితేటలకేమియును యుత్తమపద్ధతి. అయినను, మన మొకరి విషయించినయెడల నీలోపము విద్యార్థులదికాదు. శిక్షావిధానముయొక్క దని స్పష్టపడక మానదు. మనవిద్యావిధానము నంటిది యెచ్చటను గానరాదు. నాప్రస్తుతవిషయము విద్యావిధానముగూర్చి గాదు. పరీక్షల విషయము.

మన విద్యార్థులకును బోధనమును, పరీక్షాధికారమును విడదీయబడినది. మన విశ్వవిద్యాలయము పరీక్షాధికారము వహించుచున్నదిగాని యుపజేశకాధికారము వహించుటలేదు. బోధయొకరు. పరీక్షయొకరు. ఇందలి యవస్థమును రవంత యోచించిచూడుదు. బందకు నోబిలు కాలేజి పండితులు రెండుసంవత్సరములు శ్రమపడి ఎఫ్. ఏ. బి. ఏ. విద్యార్థులను పరీక్షలకు సిద్ధము చేయుదురు. అతరువాత నీ విద్యార్థులను పరీక్షించునది బందకు పండితులుకారు. ఏకుంభ కోణపు పండితుడో గణితము, ఏక్రిస్టియను కాలేజిపండితుడో రసాయన శాస్త్రములకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను సిద్ధము చేయుదురు. ఈపండితుల ప్రశ్నలు వారి మనోభావము ననుసరించి యాండును గాని బందకు పండితులు చెప్పడానిని బట్టి యుండవు. కుంభకోణపు పండితుని యులు బందకువారు గ్రహించుటెట్లు? చెప్పనది యొకటి, చదువునది మతియొకటి, అడుగుబడనది ఇంకొకటి. మూడు మూడుదాటలు. ఇంకొకటి లను దిద్దునదియెవరు? ఆపటాలములేదు. ఈవిధమున పాఠములు చెప్పనది యొకరు. ప్రశ్నలు వేయునది మతి యొకరు. ప్రశ్నలను దిద్దునది ఇంకొకరు. ఇంతటినో మన విద్యార్థుల చిత్తులు దీరలేదు. రెండు సంవత్సరముల చివరకు పరీక్ష వచ్చుట మతియొక సంకటము. అదిగల కెంత తెలివగు నా దని యనుపించు కొన్నను, చివరకుతులూ తప్పినాదా కష్టమే. ఏ రోకటి పాటనోవేసి రోమునుచరిత్రనంతయు జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును. తక్కిన ముప్పది యాద గ్రంథములలోని చెత్త సంగతులను, మంచినంగతులను అన్నిటిని నాలుక చివర చెట్టుకొని యుండవలయును. ఇదిబహుదు ప్రరమేషమైనదని.

మనవ్యుని భావశక్తి మితము గలది గాని మితములేనిదికాదు. ఈమితమును భావశక్తితోడు విశేషభావలో విద్యాభ్యాసము చేయవలసినదని కలవులో అధికమానమునలెన్నుచు. మన విద్యార్థుల కష్టములు పరమాత్మకేయిలుక. మన యావతుల యుత్సాహము, దాగ్ధ్యము, సగ్యము పరీక్షలచే పారించబడి ఆ కాలనాగ్ధ్యము సంభవించుచున్నది. విద్యార్థి సరిగా చదువక పోయిన తప్పు, శుభాధ్యాసమునకేమియు తెలియకపోయినను తప్పులేదు. నూటికి 60, 70 విద్యార్థులు మన విద్యార్థుల తప్పులను, మన యుపాధ్యాయుల తెలివి తక్కువలనను తప్పి పోవుచున్నారు. ఇందునకు విద్యార్థులెట్లు బాధ్యులు?

ఇక నమెరికను పద్ధతి గూర్చి కొంచెము చూడుదు. ఇక్కడి కాలేజీలలో గాని, యూనివర్సిటీలలో గాని పాఠములు చెప్పబడినవి పరీక్షాధికారి పాఠములు చెప్పట, పరీక్షించుట అంతయు నొక్కరే నానచాధ్యాయులలో చాల మందిని మీకు ఇంగ్లీషులో బయలు లాటియలో పాఠములు చెప్పి, ఆ భాషలోనే విద్యనంతయు నుపదేశించి, దానియందు వ్రాయబడిన గ్రంథములనే చదివించి, ఆ భాషయందే పరీక్షలు జరిపించెదల విూరందరు విలువ గలవ అని ప్రశ్నింపగా నవి, పిడికిలి చూపినారు. ఇక్కడి పరీక్షాధికారియను సంవత్సరాంతపు పరీక్షను బట్టి నిర్ణయింపబడును. (ప్రతిదినము ప్రతివారము, ప్రతిమాసము పండితుడు విద్యార్థి యొక్క తెలివితేటలను కనిపెట్టుచునే యుండును. చిట్టచివర పరీక్ష ఒక్క పరీక్షగ భావించబడును గాని అంత్యపరీక్ష భావించబడును. సాధారణముగ బి. ఏ. జూనియరు. బి. ఏ. సీనియరు, ఎమ్. ఏ. లకు సమమైన తిలగుటలలోని విద్యార్థులకు నెలకొనవలసిన జరుగును. అన్ని పరీక్షల మార్కులకు గలిపి, పరీక్షల సంఖ్యచే భాగించగా వచ్చు సంఖ్యను బట్టి విద్యార్థి యొక్క ప్యాను నిర్ణయింపబడును. అదిగాక, చాల విద్యాలయములలో నాలుగు మాసములలోను, కొన్నిటియందు మాడుమాసములలోను, అధ్యయన విషయము సారముచేయుదురు. దీనిని తిరిగి చదువకల్గితేదు. అని అంతటితో సరి. అలాగా సంతృప్తిగాను కొన్నిచోట్ల రెండుభాగములుగా, మతికొన్నిచోట్ల కామగు భాగములగాను భండించి యున్నాయి. దీనినే మనజేశములో "టూరమ్" అని చెప్పవచ్చు. ఏటములోచదివినది అటరములో పూర్తియగును. ఒక జేశ నెవరైనను పరీక్ష తప్పినను, తప్పువాడు కొందరు జెదరు. ఒకసంవత్సరమునకు కనపెట్టుకొనియెడల నక్కరలేదు. విద్యార్థి యొక్క నీలును బట్టి పెంటనే గాని, రవంత అలగ్యముగ గాని చిటియొక పరీక్షను బాంబుకొనవచ్చును. ఈ రెండవపరీక్షలో నెవరు సాధారణముగదప్పును అతితప్పుని సరిపాట్లు. తప్పిపోయినవని ముద్రవేయ, నువనటి టరములో చదువవలసిన విషయములను సంబంధములేదు. వానిని చదువుచునే తప్పిపోయినవానిని పూర్తి చేసికొన వచ్చును.

అమెరికను విద్యాలయములందు పరీక్షలు లేలేక. తెలివితక్కువవారు సహ ప్యాను కావచ్చును అని యొక యభిప్రాయము మనలో గొందరికి గలదు. ఎందుకంటే? ఈమధ్య నాంధ్రప్రదేశ్ లో నెవరో యొకరు అమెరికా జేశమున న్నానులో కూరుచుండినచాలు. చిరుముస వచ్చి వరుసని వ్రాసినారు! ఇది పిచ్చి మాట. ఇక్కడ ను పరీక్షలు తప్పువారు చాలమందిగలరు. చదువలేనివారిని ప్రతిసంవత్సరము ఇండ్లకు బంపివేయుదురు. ఏవిద్యార్థి గాని తాను తీసికొనిన విషయములలో సగమైనను ప్యాను కానియెడల చదువనీయును. ఇక్కడి పద్ధతి వేలుగా నుండుటవలన ప్యానుపటు గులభముగాని పరీక్షలు లేలేక గా నుండుటవలనగాదు. ఒక్కసంగతి మాత్రము నిశ్చయము. కేవలము పండితుడు చెప్పసంగతులను వ్రాసికొని

వానినే పాటపాడువాడు ఒకప్పుడు ప్యాను కావచ్చును. ఆప్రశ్న స్వతంత్రబుద్ధిని వినియోగించి వ్రాయవలసిన దై నయెడల నున్న. పరీక్షలు ప్యానుపటు వేలు, విషయపరిగ్రహణము వేలు. విషయపరిగ్రహణము చేయనివానికి బిరుదుతప్ప మరేమియు మిగులదు. తెలిసినదంత గా నుండను. బుద్ధివంతలకు సంపాదించదలచినవాడు మంచినయన్నునందుండవలయును. పలువురతో చర్చించి అభిప్రాయములు గ్రహింపవలయును. పండితులు వ్రాసిన విషయములను శోధించవలయును. పుస్తకభాండాగారమున కూరుచుండి శ్రమపడి చదువవలయును. తనసంఘమునకు శ్రేయస్కరమైన పద్ధతి యెదియో విద్యార్థియే జెదకుకొనవలయును గాని ఇతరులు చెప్పరు. ఏజేశపు విద్యాలయములలో ఆజేశపుసంగతులే బోధించును. సంగతి సందర్భములను బట్టి పరదేశీయములను సహితము జేర్చొనెదరు.

ఇచ్చటిపరీక్షలకు పెద్దకావలి, గడబిడ, తోభయేమి యులేదు. పండితుడువచ్చి ఆప్రశ్నలను బోధించిన వ్రాయును. సాధారణముగా నాలుగు మొదలు అయ్యువచ్చి అండును. మొత్తపు మార్కులసంఖ్య 100. నాలుగు పరీక్షలున్న ఒక్కొక్కప్రశ్నకు 25 మార్కులు. అయిన పరీక్షలున్న ఒక్కొక్కదానికి 20 మార్కులు. 92 మార్కులు వచ్చువారికి మొదటితరగతి. 85 వచ్చువారికి రెండవతరగతి. 78 వచ్చువారికి మూడవతరగతి. 70 వచ్చువారు కేవలము ప్యాను. కాని విద్యార్థి ప్రశ్న లన్నిటికి సమాధానము వ్రాయని యెడల ప్యానుపటు చుక్కభము. నాలుగుప్రశ్నలు వచ్చిన వకునొకడు. విద్యార్థి మూడు ప్రశ్నలనే వ్రాసిన యెడల 25 మార్కులను గొట్టివేయుదురు. ఇకమిగిలిన మూడు ప్రశ్నల సత్యత్రయముగా వ్రాసినయెడల నొక్కొక్క ప్రశ్నకు 25 మార్కులు రావచ్చును. చెత్త వ్రాసినయెడల చెత్తకు దగినట్లుగా మార్కులందును. ఒక్కొక్కదానికి 25 మార్కులు గట్టుకొన్నను, మూడు ప్రశ్నలకు 69 మార్కులకన్న రావు. కాబట్టి, యిక్కడ పరీక్షలన్నిటికి దళ సమాధానము లిచ్చిన గాని విద్యార్థులు కృతార్థులు కావాలరు. చుదకేపరీక్ష ముందు దప్పిక, ఎందు దక్కువ మార్కులు వచ్చినను, అప్పుడు విషయము పోవుచు నేయుండును. ఈ పరీక్షలన్నటికి 60, 60 నిమిషములలో బహుత్వపుగా సమాధానములు వ్రాయవలసి యుండును. మార్కులసంగతి యటుండెను. ఇక్కడివిద్యాలయములందు పరీక్షలు చూడుదు. ఇవి కులభములుగావు. ఇప్పుడుగావు. విద్యార్థి యొక్క తెలివిన, స్వతంత్రశక్తిని గ్రహింపవలసిగానుండును. సంబంధమునందగును, రాజ్యాంగ శాస్త్రమునందును ముఖ్యుల నడిగిన ప్రశ్నలు రెండు వ్రాసెదను. అంతటి సారాసారములను మీరే చూడవచ్చును.

- (1) సంఖ్యను, వ్యక్తియొక్క స్వాతంత్ర్యసర్వనము నేల నిరోధించ వలయును?
 - (2) పెద్ద మార్కు కలుంబ విద్యాణముగూర్చి వేసిన సిద్ధాంతము క్లుప్తముగా వివరింపుము
 - (3) ప్రజాపాలన (పార్లమెంటరీ) ప్రభుత్వములముల గూర్చి క్లుప్తముగా వివరించుచు, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జపాను జేశముల ప్రభుత్వములకు పోలిక చర్చించుచు.
- ఈ ప్రశ్నలను బి. ఏ సీనియరు, ఎమ్. ఏ. విద్యార్థులకు వచ్చిన వానినండి తీసినాడు. ఏమియు జరుగనివాడు వీనికి సమాధానములు వ్రాయుటెట్లు? పరీక్షలో దప్పట ఇక్కడను పొరువహీనము. కాబట్టి విద్యార్థులు బహుశక్తింబిలయి బ్రతికో గూరుచుండి వ్రాతి 10 గంటలవఱకు జరుపుచునే యుండును. ఇక్కడి విద్యాభ్యాసము పెద్దకీడ. ప్రతివానిని ఆకర్షించుచు హెచ్చరిక జేయును. పని చేయించును. ఆత్మ బలమును కృత్రిమము.

అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలు (1045)

మూమూల సంఘములందు నుంచు సంవత్సరపు సాంవత్సరిక పరీక్షలు 1919 సంవత్సరము మార్చి నెల 14, 18-వ తేదీలపద్ధ్య జరుగును.

1. ఆయుర్వేద ఆచార్యపరీక్ష.
2. " విశారద " (ప్రత్యుత్తరములు సంస్కృతములో నుండవలెను.)
3. వైద్యపరీక్ష (విద్యార్థి జేశభాషలో నుండవలెను.)

హిందూజేశములో ఎక్కడైనను 10 మంది విద్యార్థులు కూడినచో నక్కడ పరీక్షాస్థాన మేర్పరుపబడును.

ఇతర పిఠరములకును దరఖాస్తుపత్రములకును యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుదు.

నెక్రటరీ, ఆయుర్వేద మహామండలి,

ఆయుర్వేదకళాశాల భవనము, మదరాసు.

బాలభటోద్యమము

(ప్రత్యేకవ్యాసము)

ప్రాచీనయు సు-పుట్టు సమీపమున కే. సంజీవకామయ్య బి.వి. బి.ఎల్ గారిచేత వ్రాయుచున్నాడు.

(ప్రథమము బాలభటోద్యమము నిర్వహించుటయందు ముఖ్యముగా నడుపవలసినవిషయములు వ్యాపించియున్నవి ముందటివ్యాసముననుసరించియున్నవి)

1917 నాటికి నెలకొల్పబడిన భారత బాలభట సంఘము (ఇండియన్ బాయ్స్ స్కౌట్స్ అసోసియేషన్) నుల బాలభటోద్యమమునకు కొత్త పరిణామము వచ్చినదని చెప్పవచ్చును. ఆ నెలలోనే మన రాజధానినది, బాలభటులు బాలభట వాయుదళం కంటే పూర్వము కెల్లె కొంత కాలము చుర్రానునందుండి. వారపుట నున్నపుడు పూన మల్లియందలి ప్రజలును ముఖ్యముగా ఆ పట్టణపు జమీందారు సీ. ఎస్. ఎలగన్న మొదటియగుచున్నాడు, బాలభటుల కత్తి సామర్థ్యములను కన్నులార గాంచి ఆశ్చర్యపోయి, నాటి సర్వవిధముల సానుభూతి చేయుటకు ఆభయపాత్ర మిచ్చిరి. తరువాత పూనమల్లియను విషయమై న్యాయుండియా పత్రికలో రెండు వ్యాసములు వ్రాయబడినవి. ఇవి జేతము నందలి ఆశక్తులకు ఉత్సాహము కలిగించినవి. ప్రతివారము బాలభటోద్యమ విషయమున, బాలభటసేనల నెటులు నెలకొల్పవలసినది కోరుచు మాత్రము వ్రాయసాగిరి.

దైవశక్తియే జరిగి నెల మొదటి వారమునందు తిరుచనాపల్లిలో విద్యార్థిమహాజనసభ జరుగుట తలపెట్టించిరి. సభలో నుద్వేగవిషయము ప్రతినిధులకు తెలిసిన జెప్పిన యెడల యువకులలో నీవిధ వ్యాపించ జేయుటకు నుజువుగ నుండు నని మాకు లోచించిరి. తిరుచనాపల్లి వెళ్లుటకు మాకు వైఖరిత్యములకు ప్రత్యక్షము కావలయును. ఎరిత్తురని ఆ లోచించు యెడగా, అద్వైతకాత్తు న్యాయుడియూ సహాయ సంపాదకులను బాలభటము నగు టి ఎల్. క్రాంతేగారు మామత్సాహమును కనుగొని తక్షణమే మామహాసాయల మాకిచ్చి తిరుచనాపల్లికి వెళ్ల నుత్సాహపరచిరి. నీ సహాయము వలన తొమ్మిది యెడల సమర్థు లగు బాలభటులతో స్కౌటు మార్చుక కామరు గారు తిరుచనాపల్లికి వెళ్లి బాల భటోద్యమ విషయము సభకు వచ్చిన వారికి తెలియ జెప్పిరి. సభలో నున్న యుత్సాహపూరితులగు మహా నీయులు, యువకులును ఉద్వేగమున పట్టి సానుభూతిని చూపిరి. 150 మంది విద్యార్థులు బాలభటోద్యమమునందు కీర్తిని బొందుటకు ముందుకువచ్చిరి. విద్యార్థుల కోరికప్రకారము కీర్తిని తరగతి యొకటి నెలకొల్పబడి, బాలభటము నుద్వేగమునందు కీర్తిని యొనరుచుండిరి. ఆదినములోనే తిరుచనాపల్లిలో నొక బాలభటసేన ప్రారంభింపబడినది. దీనికి ప్రకృతము ఎఫ్. జి. నటేశముగారు డిప్టీ మాస్టరుగాను కే. ఆర్. కృష్ణస్వామి, ఎల్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు స్కౌటు మార్చుక గానున్నారు. సభకు వచ్చినవారు కలుపుకు మమ్మ వాహనముగా మేను కురిచాల్చి, మారువరము, కంజాపూరు, బుద్ధకోణము పట్టణములకు కెల్లె ఆ పురములలో బాల భటసేనలను ప్రారంభించితిమి

మా ప్రభువుప్రయత్నము విజయవంతమైనందున అది నెలకు గాను గాను గాని ఇక జిల్లాలకు వెళ్లి యుద్వేగము వ్యాపనవిషయమున పరిచయ నాటాపించిరి. ప్రయాణపుభర్తులకు భవనసమయము సయితము తక్షణమే వచ్చినది. జి. డి. ఎస్. ప్రాస గారు సందయాసాయము, పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారు రూ. 50 లు, టి. ఆర్. కేంజుగారు కౌత్రి గారు రూ. 25 లు మా కార్యమునకు సహాయముచేసిరి. తక్షణమే, కామరుగారు మధుర, తిరునెల్వేల్లి, అంబరముద్రము,

కల్లడకురుచి, శ్రీవేంకటేశ, అంబరమురగి, కుత్తివడిపురములకు వెళ్లిరి. వెళ్లి నవని ఫలించినది. ప్రతివోటకు బాలభటసేనల నెలకొల్పబడినవి. దక్షిణజిల్లాలలో బాలభటోద్యమము ఇట్లు వివిధ వ్యాపించుచుండ, మదనపల్లి బాలభటసేన నానాటికి అభివృద్ధి చెందుచు చిత్తూరుజిల్లాలో ఎంతయో పని చేసింది. జి. సి. ఆర్. కృష్ణముగారు తిరుపతి దానియట్లు ప్రక్కల చోట్లకు వెళ్లి బాలభటసేనలను నెలకొల్పిరి. ప్రకృతము కామరము, కాల్, డిల్లీ నగరములలో సయితము బాలభటోద్యమము వ్యాపించి అచ్చట యువకులలో నెంతయో యుత్సాహము రగులుకొల్పి జేయుచున్నది. ప్రకృత మిష్టములు బాలభటోద్యమమునకు ముఖ్య స్థానముగ నుండి యుద్వేగములకు చిరస్థాయిగ ముగడతెరువ సంపాదించుటకు మార్గదర్శకములై పని చేయుచున్నవి.

విజయనగర రాజు

1918 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో భారత బాలభటోద్యమ చరిత్రమునకు కొక కవచమును ప్రారంభించినది చెప్పవచ్చును. ఆ నెలలోనే ఎఫ్. జి. పియ్యుగారు వారి సతీతికిము మన రాజధానినకు చేరినెలవులలో కొన్ని దినములుగడపుటకువచ్చిరి. అప్పుడు అది నెలకొని గారు బాలభటోద్యమమునకు పరిచయముటకు పియ్యు గారిని వారి భార్య గారిని కోరిరి. అది వింటుంటే వారికి ప్రకారము ఇరువురును బాలభటోద్యమమునకు పరిచయముటకు సమ్మతించిరి. తక్షణమే పియ్యు గారు బాలభటోద్యమమునకు చీఫ్ కమిషనరుగాను, వారి భార్యగాను బాలభటోద్యమమునందు శ్రీకాళికు శేడీ చీఫ్ కమిషనరుగాను నియోజింపబడిరి. వారు పనిలో ప్రవేశించిన దానిగా ముఖ్యముగా పనినిగా పనులు జేయసాగిరి. ఈ యుద్వేగము వ్యాపనమునకు గాను స్కౌటు మార్చులను వెల్లెలు గాయకులను తర్ఫీతు చేయుటకు కీర్తినిగారు నెలకొల్పబడి సాగినది. పరిధిమతరగతి కొడైకనాళులో జరుపబడినది. తరువాతి దినమునగడపూన జరిగినది. మూడవతరగతి కలన ఇకిరపాంతముల వారు బాలభటసేనలను పొందుటకు సమపాదకులు జేయుచుండిరి. తరువాత భారతజేతము నందలి ప్రతివాత్సవిమారిని బాలభటోద్యమమునందు కీర్తిని నిచ్చుటకు ఆదయానందు తెయింగురగతి మేనెలలో ప్రారంభింపబడినది. దీనికి కామరము, ఇందూరు, మైదరా బాను, భార్యగారు, మున్నగు స్థలములనుండి యువకు లనేకులు విచ్చేసిరి. అనాటినుండియే న్యాయుడియొక్కలో నుద్వేగము విషయము ప్రజలకు తెలియజేయుటకు ప్రత్యేకవ్యాసములు వ్రాయబడుచు వచ్చినవి. జూలై నెలనుండి మామాయ సంతకపు రపు చందాతో నొక మాసప్రతీక బాలభటసంఘపు పత్రికను ప్రకటింపబడుచున్నది. జేతభావలలో సయితము యుద్వేగము విషయము ప్రజలకు తెలియజేయుటకు స్వదేశీయ కెల్లె, జేతభక్తను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సయితము ప్రత్యేకవ్యాసములు వ్రాయబడుచున్నవి.

పూర్వాప్రయోగములకు ఉద్వేగము మొగ్గు వ్యాపనము నకుగాను ప్రాచీనయు కమిషనరులు నెలకొల్పబడిరి కమిషనర్ ఎం. వి. కేంజుగారు ప్రకృతము పాలనూలు, పూనా మున్నగు చోట్లకు కమిషనరు ఆర్. కృష్ణము గారు నెండు, డిల్లీ గావ్రీములలోను, కమిషనరు ఆరునాథ కర్క గారు పులూపందను, కమిషనరు కామరుగారు తెంగనూరునందును, ఇంక కొందరు తిరునాపూరు, దక్షిణ జిల్లాలలో ను పని జేయుచున్నారు.

చీఫ్ కమిషనరుగారు వ్యయముగా కల్లెకోట, కొచ్చి, బందర, సేలము మున్నగు స్థలములకు వెళ్లి వచ్చినారు.

శ్రేష్ఠతరమైన ఫౌంటెన్ కలములు

క్రొత్తనగర, ప్రసిద్ధమైన ఫౌంటెన్ కలములు 1-8 రు. 8-8.0, వాటర్ మక్కు బిడియల్ 7-8.0, సేప్టి వాటరు మక్కు రు. 11, స్వాగ్ రు. 7, సేప్టి స్వాగ్ 9-8.0, నెట్టూ (సెం 210) 4-4.0, అల్ట్రా (రూ 2-12-0, కెండిక్ 0-15-0. 1386 R. K. Nathan & Co., Fountain-pen Specialists, Triplicane, Madras.

కావలెను.

విజయనగరమునందలి శ్రీ విజయరామ ప్రసాదాద్ ఎకేడిమికి సంగీతాభినయములం బేరువహించిన శ్రీపురుష పాత్రధారులు కావలెను. దరఖాస్తును ఈ నెల 31 తేదీ లోపుగా దిగవ చేవ్రాలునకుఁ బంపవచ్చును. దరఖాస్తుతో, అనుభవము, వయస్సు, యోగ్యతాపత్రములు, కోరు జీతములు తెలియఁ జేయవలెను.

A. J. Gopala Rau B. A. Fort, Vizianagaram.

ఆంధ్రమహాశయులకు విజ్ఞప్తి

అభినవాంధ్రకవిత్వసామ్రాజ్యము లని యాంధ్రలోకము నం దంటఁ బ్రఖ్యాతినిపించి, యాంధ్రుల యాదరణమునకును, నాంధ్రుల గౌరవమునకును వాడుకలై, కీర్తిశేషులైన బ్రహ్మకవి సుందరావ శాస్త్రిగారి కవిత్వముల సూక్ష్మముః వారి కవిత్వములకు మహాత్వముం గూర్చును, వర్ణించుట వద్దకువచ్చును. ఆ విద్యార్థిని రచించబడిన యాంధ్ర గీతములు కావ్యములు శతాధికములుగా నున్నవి.

ప్రబంధములు, కవితాములు, దండకములు, అష్టకములు కథలు, ఉపన్యాసములు, మాటకలు, బంధకవిత్వము, గర్భిత కవిత్వము, చిత్రకవిత్వము, అశుభవిత్వము, వేలకొలది చాటువులు, నూరులకొలది లేఖలు, జేయో? కవిత్వ మెన్నివిధములుగాఁ జెప్పబడు చునున్నవన సాధ్యముననో, యన్ని విధములుగాను వీరు చెప్పియున్నారు. బంధమున నూరుబంధములు, వృత్తమున నూరువృత్తములు, ఆటముల చరణముల యేకపాదములకు వివిధములు. శ్రీకృష్ణ జేతరాయల యాస్థానము గలించిడి మొదలు జేతరాయల విజ్ఞానము వాయు బడియుండలేదని నిరసించుటకు గూర్తాడబడిన శ్రీరాధా కృష్ణ సంవాదము; పృథ్వీరాజునకు మైన చిత్రికత్తి, ఆంధ్రుల కాంధ్రీకరణములలో నత్యుత్తములలో నొకటియగు 'అయరక కావ్యము' గాంచినవో, నామహామహుని పరిభ్రమేట తెల్లరుగుచుండును. ఇంత యేల? వీరిప్రబంధములు సకలాలంకారములకు నాధారములు. వీరి కవితాములు సకల వేదాంతసారములు; వీరి దండకములు భక్తిరసపూరితములు; చాటువులు హాస్యాది వివిధరసప్రచారములు, కథలు కల్పనామృతాసారములు, మాలికలు విద్యనోష్టికవిసారములు.

వారి శ్రేష్ఠికారిగు కామరవిగారును, వారి పితామహులగు జేతరాయలగారును, వారి యన్నగారుగు రామస్వామి కవిగారును, వారి భ్రాతృలగు కామరవిగారును, మహాప్రబంధము లనేకములు వ్రాసియున్నారు. విద్యార్థిపుల కాలవాలయకు నీ కవిత్వములను రచించబడిన గ్రంథములు నూరుయేలదికన్న మిన్నగా నున్నవి. ఇందు చాల గ్రంథము లమృదితములై యే యున్నవి. జేతాభిమానము, భాషాభిమానము, జేతాభిమానము, నూత్నవికాసము నందుచున్న యిదియే గామవాణముల బాలగుచున్న యా గ్రంథము లన్నిటిఁ బ్రకటించుటకు మంచి తరుణము. కావున నవి యన్నియును సంపూర్ణముగాఁ బ్రకటించు నుద్దేశించియున్నాము. గ్రంథము లన్నియు నొక్కసారి ప్రకటించుట గాని, ప్రకటించిన కన్నియు నొక్కసారి కొనుట గాని, కష్టముగా నుండును. గ్రంథాలయములయు, భాషాభిమానులయు, సౌకర్యమునకై కవిరావిలోదయోకమాలిక యను పేరక జన్మించిన సంపుటములుగా నన్నియు, ప్రకటింపబడును. రెండుమాసముల కొక్కసారి రెండువందల పుటలు గల సంపుటము వెలువడుచుండును. సంపుటములు కలిపి రెండు జేనీకొనుటకు వీలుగా నుండును. మొదటి సంపుటము 1-4-19 తేదీని వెలువడును. ఆంధ్రజేతమునందలి ప్రభువులు, భాషాభిమానులు, గ్రంథాలయములు, మా కార్యమునకుఁ దోడ్పడి, కావలసిన ప్రోత్సాహము నొసంగుచు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

చక్రపురము 26-12-18. మండపాక-పార్వతీశ్వరశాస్త్రి.

సివిల్ లాపాయింట్లు

గామంతరములో లేనిపాలము వున్నట్లు, రిజిస్టర్ కోరకు, అబద్ధపుసంగతిని వ్రాయుచే విషయం. వాస్తవముగా, ఒక రిజిస్టర్ ఆఫీసులో, దస్తావేజు రిజిస్టరు కావలెనుంటే ఆరిజిస్టర్ ఆఫీసులో రిజిస్టర్ చేయుటకు వీలుకాని సందర్భములో, తన సౌకర్యం నిమిత్తమై, మరియొక రిజిస్టర్ ఆఫీసులో, రిజిస్టరు చేయించుకోవలసినపుడు, రిజిస్టర్ చేయించుకొనే ఆఫీసు యిలాకా గామంలో భూమి నిజముగా లేనప్పుడు, నిజముగావున్నట్లు అబద్ధమును కల్పించి దస్తవేజులు వ్రాయించి రిజిస్టరు చేయించే దురాచారము చాలాకాలమునుండి వున్నది. ఇట్లా చేయడం అక్రమమనిన్ని ఆరిజిస్టర్ చెల్లదనిన్ని, కలకత్తా హైకోర్టువారు తీర్పుచేసియున్నారు. ఈతీర్పులు అన్నిన్ని 1917 సం॥ జూలై నెలలో కలకత్తా హైకోర్టువారు, సుధీరచంద్రసేన్, అనువాద, అబ్దుల్లాపుల్ మసావీ అనుబాదవైన తెచ్చిన తాత్పర్యదస్తావేజు దావాలో, అలోచించియున్నారు. అట్టిపాలము వాస్తవముగా లేదనేసంగతిని, గుజువుచేసే భారము పరిపాదియందు వున్నదని తీర్పుచేసివారు. ఈసంగతి టంగుటూరి నాయనశాస్త్రి కంసుకూరు గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, జిల్లాకోర్టు క్షీడర్.

ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులు.

తిరుగుబాటు.

చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరుగారి ఖండన.

చిత్తూరు జిల్లా కలెక్టరు ఏ. గెల్లెటి ఐ. సి. ఎస్. గారు మదరాసు నందు వెలకొల్పబడిన ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల సంఘాదర్శనములను ఖండించుచు, సంఘకార్య నిర్వాహకులలో నొకరగు హెచ్. ఆర్. పాటెల్ ఐ. సి. ఎస్. గారి కొక యుక్తమును దానినకలుపుచు, దేశమునుండి ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగులను పంపిరి. అయితే యిట్లు చేయుట బొంబాయి క్రాంతి కలకలపరికరముగాని మేల్కొట్టి సంఘికయందు ప్రకటించినది. మేము దానిని నేడు ప్రచురించుచున్నాము:—

(రహస్యము.)

చిత్తూరు జిల్లా.

16 డిసెంబరు 1918.

ప్రియమైన పాటెల్ గారు!

రాజకీయ విషయములలో జోక్యము వున్నకొనక ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగుల పురోభివృద్ధికి పనిచేయు సంఘమున చేరుటకు నాకెంతయు కుతూహలముగా నున్నది. ముంటూగు సంస్కరణములు మన కెంతవరకు అన్వయించునో, మన ఆశయములను కృత్రిమ జీవితములకు ఎట్టి ప్రయత్నములు చేయువలయునో, ఈ విషయములకు మనము వైచారికి నిశ్చయించుకొనవచ్చును. కాని రాజకీయవిషయములలో మనకు జోక్యమున్నయెడల మనలో ఏకాభిప్రాయము కుదురుట కష్టమగును. మీరు నాకు పంపిన చిత్తూరు ప్రకారము మన కొక కలను తెలుపుటకు నే నంగీకరింపజాలను. మీ రనుసరించుచున్న ము సరియైనదికాదు. చిత్తూరు ప్రతిలోని విషయములు అసహ్యములుగాను, గందరగోళముగాను నున్నవి.

ముంటూగు ప్రణాళిక కార్యరూపమున చెప్పబడిన భాగుగ పని చేయజాలదని చెప్పుచు మీరు ముహూర్తము పంపి గూడదు. అది మన పరిస్థితులను చెడగొట్టును. సంస్కరణములు కార్యరూపమున చెప్పబడి ఎటుల పని చేయబడునో చూచినంతవరకు దానిని విచార్య చేయగూడదు. ముంటూగు సంస్కరణ ప్రణాళిక ప్రకారము చేయుటకుగ నే (ఫ్రెంచి అధికారులు అచ్చటి మంత్రులను, డిప్యూటీలకును బోబడియే పని చేయచున్నారు. కాని వారి పరిస్థితులు మదరాసు ప్రాంతమునందలి కలెక్టరులకన్న నాగుగానే యున్నవి. అచ్చటి వారివైన చెలాయింతులకు రివిన్యూ బోర్డు లేదు. వారికి మంత్రులను డిప్యూటీలను చూచిన నేమియు లేదు. కావున నే (ఫ్రెంచి పద్ధతి ప్రకారము మన కలెక్టరులను (ఫ్రెంచి యుద్ధోగులతో సమానముగా నుంచినయెడల భాగుగానుండునని నా అభిప్రాయము. తరువాత కలెక్టరుల భారతదేశ రాజకీయతంత్రముతో కలసి మెలసి యుండుటకుగాను వారి అనుదినపు పనులకు/కొంతవరకు తగ్గింపవలయును. (ఫ్రెంచి యుద్ధోగులవలననే మన కలెక్టరుల సౌఖ్యముగా నివసించుటకు తగిన బసలకు దొరకనమువారు నేర్పరచవలయును. అనుదినపు పనులను చేయుటకు (ఫ్రెంచి యుద్ధోగులకు కొంతమంది సహాయోద్యోగుల నియ్యవలయును. అటులనే కొంతమంది డిప్యూటీ కలెక్టరులను కలెక్టరులకు సహాయముగా నియమించును. 1917 నుండి న తిరునెల్వేలిలో నే నీపద్ధతి ననుసరించిని. అది జయప్రదముగా కొనసాగినది.

(ఫ్రెంచి యుద్ధోగులకు భర్త్యులను సముత్తము నెక్కువగా నిత్తురు. సాధారణముగా ఇవివారజీవితముతో సమానముగా నుండును. నేనానందలి యుద్ధోగికి జీతమున కన్న ఏడింతలు భర్త్యులను నియ్యచున్నాను. (ఫ్రెంచి రిజిస్టరు అధ్యక్షుని తరువాత పారిగునం దిరదే గొప్ప యుద్ధోగి. రోమునందలి యుద్ధోగి, జీతమునకన్న మూడింతల భర్త్యులను వున్నకొనచున్నాడు. అతనికి ఇటలీ రాజ్యపు మంత్రులకన్నను మంచి బస లియబడుచున్నది.

సంస్కరణము లాదరణములొనికి వచ్చునపుడు మంత్రులతో కృతచరము చేయు సమయమున మన మర్యాద కట్టి లోపమును గలగకగండ మనము చూపుకొనగలగుదుము. అంతయే గాక అప్పుడు మనదర్బారుచేవముగ హెచ్చుకలురు. పరానువారి వరకె కొంచెము హెచ్చుతక్కువకు మనకు అలెకన్నులు, ప్రయాణపు ఖర్చులు, ఉచితసామగ్రి, ఇప్పటి కంటే మంచిపొసాదములు మొదలగువాని గోరుట నాకష్టము. ఈ విషయమున ఫ్రెంచికన్న లేకుండుగాని వున్నప్పుడు నుండి గాని సమమైన సంఖ్యలను తేలిగిన మీరు కష్ట

పడలేవలయును. ఎంట్రెయినింగు అలెకన్న మనజీవితములలో సగముండవలయును. మనము మదరాసులో గాని ఉదకమండలములోగాని నుండవలసినవైన నది మనజీవితములలో సమానముగ నుండవలయునని నాకోరిక. ఇకముందు సంస్కరణ ప్రణాళికను గురించి మనకు చాలకాలము భారతీయ ప్రజలతో తర్కింపవలసి యుండుటచే గా జూల జూలించారును మొదలగు వారి గౌరవమును బడయుటకు వీలుండదు గనుక నైపు దాచుచు చివరకు మన కొరతను వారే భరింపవలయును.

రాజకీయములను విడిచిపెట్టి ఇట్టిసూచనలను విజ్ఞాపనములను మన నుండున మంత్రులయొద్ద నామధ్యేక్ష్యము. "మనలో నొకరణములుగ చేయబడే సంగీకరింపబడిన ఉపకరణములు కానేరవుని నేను నమ్ముచున్నాను" అనుమాటను నన్నెట్లంగీకరింప వుండవచ్చు? ఇంకలా న్యాయకరణదోషము మీకోపము వలన గలిగియుండునని తెలంచెదను.

మీ ప్రకటనకు కృతీకేముగ నేను దీనిని ప్రచురించెదను. మీ రివాదులం దలు నాతో నే కీర్తనంతును. ప్రధానకార్యాలయమందలి కొలదిమంది తెల్లనారు నేయొ తంత్రములలో బయటపడుచు మాకుంటి మీరవాదుల వివేకముగ పడనేరకు.

మన మంత్రు ప్రకటనము సరిబాది వాగ్దాయ గూడదు. మీరవాది వాగ్దాయమును కొత్తగా న్యాయము ప్రవేశించునంతకు వాగ్దాయముడను. మనముండల గౌరవమునకును పాత్రుడైనవాడు వాగ్దాయములను. నేను వినింగుగాని పేరు చూచారించెదను. అతనిమిరివాదికృత్యము, న్యాయవివక్షణము (వాగ్దారణ భావము) లందుగాను చాలకష్టముగ నుండును. అతని ప్రవారాగ్ధ మిట్టి అసెంబులని యదగును. వారిలోనొకడు ముందు చెబునవచ్చు ననువాదుగను సంస్కరణ ప్రణాళికకు కృతీకేముగ నుండువాడుగను ఉండవలయును. రెండవవాడు ముందు మంజూరము గలగు నను వాడుగను, సంస్కరణ ప్రణాళికను బాగుగ బలపరచు వాడుగను ఉండవలయును. వివేకము బాగుగ బలపరచువాడు మదరాసు కమిషనులో లేకపోవచ్చును. అట్లుండేనేను సంస్కరణ ప్రణాళిక కనుకూల ప్రతినిధిని బోగోరెదను. విజముగ నే నే నాసంస్కరణ ప్రణాళికను బలపరచును. నా ప్రణాళికనే బలపరచును. ఈ ప్రణాళికను 1902 లో ఆంధ్రో ద్వీపమును బయలుదేరించినపుడే నేను సిద్ధము చేసితిని. అప్పటినుండియు నే నాయుద్ధయముల రహస్యముగ బలపరచుచున్నాను. నాభ్యుయగ 1908 న సంవత్సరములో దొరకనమునాకు వారి సంస్కరణ ప్రణాళిక పునరుత్తమ దానిని ప్రాయశఃపించి దీనిని కొరిరి. మరియు నేను చెప్పినవానిని వెక్కిరింపి సంగీకరించి నాకు చాల గౌరవము నొసగూర్చి. అయినను నే నభివృద్ధిపూర్వము నభిలషింతును. మాంటెగు, మెచ్చు ఫర్ల ప్రణాళిక మంచిలాభదాయకమైనను, అందువలన మనస్థితి చాలమటు బాగుపడగలదనియు నేను తెలంచుచున్నాను. అందుచేత ననుకూలనౌతి నిధిగ పని చేయుటకు నా భర్త్యులకు భుజపదము ఇండియన్ ప్రొవింషియల్ నగుటచే ప్రోత్సేహమును, ప్రోత్సేహమును, మంత్రులను గల సంబంధమును భేదమును నేను బాగుగ నెరుగుచును.

ఇంక ఒక్కొక్క యాపాయి నంపవలసినదనుటకు గూర్చి: ఈకాళివారందఱు గలసి ఒకకమిటీ, ఉద్యోగులను ఎన్నుకొనవలసినవరకు నేను చందా చేయను. ప్రస్తుతపుసంఘము నాయభిప్రాయమును తెలుపునను త మొన్నకొనిన కొలది మంచి అభిప్రాయములను తప్ప కాళివారందఱి అభిప్రాయములను విడిచిపెట్టి నే సంగీకరింపజాలను. దానిని తాత్కాలిక సంఘముగను, మిమ్ము తాత్కాలిక కార్యదర్శిగను నేను తెలంచెదను. చంపానిచ్చుటకు ముందు కమిటీ నేర్పరచుట, ఉద్యోగియుల నెన్నుకొనుట, సంఘకార్యక్రమము నిర్వహించుట, చందా యెంత ముండవలయునో అలోచించుట వీటిలో నాకును కొంత అధికార ముండవలయును.

ఇట్లు విశేషము,

ఎ. గెల్లెటి

బొంబాయి నగరమునందు క్రిందటివారము మరణముల సంఖ్య విశేషముగ పెరిగిపోయినది. 211 గురు కలరావలన బాధపడిరి. అందు 185 గురు క్రిందటిసోమవారము మరణించిరి. సోమవారమునాడందఱును మొత్తము 408 గురు మరణించిరి. ఆదివారమునాటికంటె 147 గురు అధికముగ మరణించిరి. నిరుదీ లేదని 121 గురు మాత్రమే మరణించిరి.

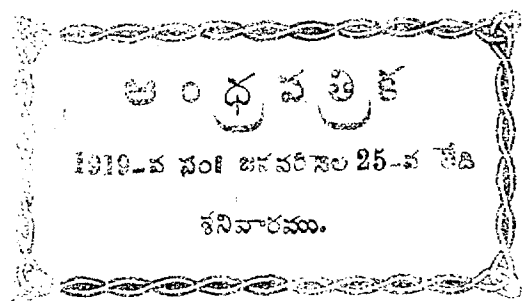
ప్రభుత్వ ప్రామండల గ్రామోద్యోగుల సభ

నేడు తెజనాదలో జరిగిన ప్రభుత్వ కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగుల సభావ్యవసంఘాధ్యక్షులగు నల్లారిపల్లి సీతారామయ్య చాదగారి వ్యాఖ్యానోద్యమమును క్రింద నుద్ఘాటించుచున్నాము:

శ్రీభారతమాత స్వరూపిణి యగు కనకదుర్గాపతల్లి యొక్క చల్లని వీక్షణములో సప్త, ఫలజీవ ప్రసాదినీయు, శ్రీకృష్ణవేణి శ్రీరమున ప్రప్రథమమున మనలను ఈ కుభనూనలకు గురచుచూ ర్మమున మావేళపరచిన మహాదనుగ్రహములకు శ్రీ పరమేశ్వరునికి అందఱి తక్షణమును విషయప్రార్థనముగ కృతజ్ఞతాభివందనముల నర్పించుచున్నాను. తాత్కాలికము నకు మనలకు సహజే పరచినని మరొకదనిమిది మైసము సుమప్తివగ్య ఆన నేమో యెరుగక అధికారుల మంత్రహాసం పాదనమే గురిగ నైగిని, ఎట్టికష్టములైనను ఓర్పు గుడ్డెడు చేసిలో మనము ఆయా గ్రామోద్యోగులకు నెలకేర్చుచు జీవనయాశ్రయము మనకు ఏకరణముచేత నైక పరస్పర ఆనోద్యమము, కుఠీభారము, కలక చేతు పరకాళి న సమకూడిండునను మనము కొంతకాలం చుంట్రింపవలసియే యున్నది. ఈమరకాళి ను కృపానా పోనాదక మరణండులను దీని, మండలములో తాలూకాలను కార్యకర్తలను సంస్థల నెలకొల్పి చివర చూపుచే మరణము, గ్రామ్యసామగ్రిల సాధనములకు, గునా పాటుకలగలము.

మన కిట్టి చిహ్నము ప్రభుత్వము బయటేను కిస్తేల మనము నెలకలకు రాజకార్య తొందరలేతక ఇతర అని వాగ్దాయకు కారణములచేతను మీరు ఆవ్యవసాయ బహు అవ్యవధిగ పంపవలసినవచ్చినను తామందరు నిశేషము ప్రయాసలకొప్పు, యిక్కడను దురుచేసి మాస్వప్నతార్కరములను స్వీకరింప సంగీకరించినందునకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞులము. కిస్తేలముతో తొందరము జమబంది తొందరము లేనివో ఇంకను కొన్నిపంపల ప్రతిభులు చచ్చియందుకుంటుట సం దియను లేదు. కాని దొరకనమువారి మొదటి ప్రయత్నము ప్రకారము మనకు వారి కిల్లువ అభ్యంతరములు చెప్పకొన వలసిన గడువు ఈ మాసాలయితో గలియెను అది భయముచేత ఈ కుభ యిప్పుడే జనగరలసినవచ్చినందుకు తమకందఱు విదితమే. తాలూకాపథలనుండియు మండలపథలనుండియు పంపబడిన నివేదనలకు సాధారణముగ అట్లు మనలో కలక చేసిన అందోళనను మనస్తాపమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి అభ్యంతరనివేదనలకు గడువు ఏమియసావతమునరకు హెచ్చించుటయు కుభనూనకము. ఇంకను దొరకనమువారికి మనము కృతజ్ఞత తెలుపవలెను. ...

గ్రామోద్యోగుల చరిత్రకు అనాదీయమును, హిందూరాగకమునకు మూలకారణమును అటు నిర్దిష్టవాదాంశము. ప్రాచీనమునండియు మన భరతవర్షము ఎన్నియోదండయాశ్రయ లోనైనది. ఎందఱో ప్రభుత్వతైరి. ఇప్పటికి విగ్రహమువారి చల్లనిభృత్యులతో నున్నాము. దేశములో కాంతియు తేజమును అలక దినవి. దేశమందంతటను ప్రభుత్వమువారియెడ భక్తియు విశ్వాసమును నాటుకొని యున్నది. ఏపరిస్థితులు ఎట్లుమారినను ఆ భక్తివిశ్వాసముల స్థిరత్వమునకు కారణ మొక్కటియే. ఈ ప్రభుత్వము రాక పూర్వము వాడుకలో నున్నట్టియు ప్రజావిశ్వాసమునకు గురియైనట్టియు మత, సాంఘిక, నైతిక, రాజకీయ ఆచారములను సంస్థలను భేదింపక నానియెడ నొకవిధమగు గౌరవము, లేక అభిమము తలక వాదము, గనబడి పాథ్యమైవరకు (అనగా నైతిక నాగరకమునకు విరుద్ధము కానంతకము) అట్టివానిని పోషింప ప్రయత్నించుటయే ఈ రాజనీతికి ఎప్పుడేవిధముగ తప్పతోనకలిగినను అప్పుడే తీర్చియైన అందోళనకలగుచుండుటయు మనదేశ చరిత్రాంశము. మన గ్రామోద్యోగులు ఇప్పుడుకలిగియున్న కృష్ణాకళిగనిక వారసత్వపు హక్కుగూడ అట్టిగ్రామీన సంస్థలలో ముఖ్యమగు సొక్కటియని నభిభావకళిష్యులగు శ్రీవాదాభాయి నాగోజీమొదలగు దేశమునాపురుషులచే విరూపింపబడుటయే గాక పలు సమయములందు సందర్భములలోను గ ప్రభుత్వము వారితోనూడ అంగీకరింపబడి నిది. అట్టి ప్రాచీనపు హక్కును ఇప్పుడు నిర్మూలము చేయనామట సర్వాంగీకృతమగు రాజనీతికి విరుద్ధమును గ్రామోద్యోగులయందుండి అమితాభిభక్తితో తమవిధులను నెరవేర్చుచున్న గ్రామీనపురుషులయొక్క ఆర్థిక, నైతిక, గౌరవమునకు భంగకరమును, రాజ్యాంగ సౌభ్యమునకు హానికరమును, దేశతేజమునకు, విరోధమును అని నొక్కిరక్కాజింపవలసి యున్నది. (సశేషము)

సంధి సమస్యలు.

సంధిసభ వారి నెదుర్కొనిన ప్రథమసమస్య రువ్వను సమస్యయే యని, తెలియుచున్నది. బాల్మీకిని సక్రమాభివృద్ధికి భంగకరమై, ఆసియా యూరపు ఖండములను కలవరపెట్టుచుండ, దానిని గమనింపక సంధి పూర్తిజేయుటవలన, లాభ మమాత్రము గలుగదు. తిరిగి మరెయింక సంగ్రామము జరుగుటకు కారణ మేర్పడగలదు. అట్టి తరి, ప్రపంచపాతకులు గావించిన త్యాగము లన్నియు బూడిదలో భాసిన పన్నీరగును. ఈ సందర్భముల గుర్తించియే. సంధి సభ వారు, రువ్వ సమస్యను కదిపిరింపబూరి. బాల్మీకి సము స్వాంత్ర్యోద్యమపు వికారిత పరిణామము, అట్టి వైకరీత్యము నెదుర్కొనుటలో బహు భాగ రూకతతో మెలకుట యవసరము. ఆ యుద్ధము మును నైవ్యములచే నడచివేయ దలచునెడల, దానికి మరొక ప్రామాఖ్యిత గలుగును. అందుచే, దండనోపాయముల కన్న సామోపాయముల చేతనే, దాని ప్రాబల్య మడచివేయ సంధిసభ వారు దలపెట్టెనుటకు దోచుచున్నది. బాల్మీకిలకు వ్యతిరేకముగ ననేకపక్షములు రువ్వలో బయలు వెడలినవి. కాని, బాల్మీకిలకు లింతవర కును, మిత్రమండలి వారు రువ్వను నిష్ప్రౌఢ్య మును నడచివేయ నాచుచున్నారని, ప్రజల లో సహోహు గల్గించి, వారు స్వాంత్ర్యము నకు బుత్రులుగా రిప ప్రజలలో నభిప్రాయముల వ్యాపింపజేసి జూచుచున్నారు. విల్సను గారి కుసంత్రములకు చోటు లేకుండ జేయ దలపెట్టిరి. ఇంతవరకును, రువ్వనులకు సంధిసభలో స్థాన మిచ్చుచో, లేని పోని కలవరము బయలుదేరి, సభాకార్యక్రమమునకు విఘాతము కలుగు నని, మిత్రమండలి వారిలో నభిప్రాయము వ్యాపించి యుండెను. కాని, విల్సనుగారట్టి భయమునకు పాత్రులు గాక, రువ్వనులలోని వివిధపక్షముల వారి యభిప్రాయము వెలువడుటకు తగిన యవ కాళ మిచ్చుచో, పన్నీతులు చక్కబడునని యభి ప్రాయపక్షం. అందుకొరకు, వారొక సూచన జేయగ, పెద్దాతులవా రెల్ల రెండు కొడబడిరి.

రువ్వనులకు సహాయము జేయుటయే తమ యుద్దేశముగాని, వారి అంతరిక విషయములలో జోక్యము గలుగ జేసికొనుట తమ యుద్దేశ మెంత మాత్రమును గాదనియు, రువ్వను విప్లవమును తా మంగీకరించి యుండుటచే విప్లవ ప్రతికూల సంఘ ములకు తాముప్రోత్సాహము గలిగింప బూన మునియు, మిత్రమండలివారి సూచన స్పష్టపరచు చున్నది. రువ్వలో శాంతి ప్రబలసంతకరను, ప్రపంచశాంతి గుదురనేర దనియు, స్వార్థబుద్ధితో గాక నుదారభావముతో రువ్వ యుద్ధరణమున కే తీరు నయినను, శక్తిపంచన లేక తొడ్చుటయే తమ ముఖ్యోద్యమ మనియు, మిత్రమండలివారు సూచించిరి. ఈ సూచనయందు విల్సనుగారి మహో దారభావము ప్రతిఫలించుచున్నది. రువ్వలో ప్రబలుచున్న కలవరము స్వాంత్ర్యోద్యమవేదనమే యని విల్సనుగారు గ్రహించిరి. ఆ కలవరము వివ రీత మార్గముల దొక్కుచున్నటుల గూడ అను

భవజ్వలను విల్సను గారికి తెలియును. రువ్వ దేశ మును సరియగు తెన్నుల నడిపించుట తమ ధర్మ మని విల్సనుగారు గుర్తించిరి ఈ ధర్మమును నెరవేర్చుటలో, రువ్వనులకు హిత మొసగి వారిని సమన్వయముల దెచ్చుటకీ సమయమే ముచినని, విల్సనుగారు గమనించిరి. వారు స్వార్థరహిత బుద్ధితో తమ ధర్మమును నెరవేర్చుటకు చుటచేతనే, యిట్టి యుదారభావభరిత మగు సూచనను గావించ గలిగిరి. ఇంకొక ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు మొదలగు దేశము లంగీకరించుటయు భావ్యముగ నున్నది. అందుచే రువ్వలో సభాకారమువహించెడి పక్షము లన్నియు, నొక్కొకటి ముగ్గురు ప్రతినిధుల మోపున మార్గము సముద్రమున ప్రేసెను ద్వీపమునకు బంపవలె ననియు, అక్కడ మిత్రమండలి ప్రతి నిధులు వారిని కలసికొనురనియు, విల్సను గారి సూచన ప్రతిపాదించుచున్నది. ఈ మూలముగ రువ్వ యుద్దేశముల గనుగొని, నా దేశములోని కలవరము నడచుట మిత్రమండలివారి యుద్దేశము వీరి గంభీరసంకల్పము నెరవేరి, రువ్వసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడు గాక యని కోరు చున్నారు.

ప్రస్తుతము, మిత్రమండలివారి దృష్టియం తయు రువ్వపై నున్నను, తుర్కీ సమస్య వారిదృష్టి నరికట్ట గలదు. తుర్కీ విషయమై సనేకచిక్కులు గలవు. తుర్కీ స్వాధీనమునుండి తప్పించబడిన, మెసపొటేమియా, పాలెస్టైను మొదలగు భాగము లెవరికింద నుండవలయునను ప్రశ్న యుదయించు చున్నది. ఈ సమస్య రాజకీయసమస్యయే గాక మహమ్మదీయ మతసమస్యకూడ నగుచున్నది. అరేబియాలో మహమ్మదీయ కవిత్వస్థలములు గలవు. ఈ స్థలములు తుర్కీవారి యధీనముక్రింద నుండనిచో, మహమ్మదీయ మతమునకే భంగము కలుగు నని, భారతీయ మహమ్మదీయులు తమ యభిప్రాయమును దృఢముగ వెలిబుచ్చుచున్నారు. అఖలభారత మహమ్మదీయ సభయందీ యభి ప్రాయము వ్యక్తపరచబడెను. ఈ విషయమై మద్రాసు మొదలగు ప్రదేశములలో గూడ సభలు జరిగెను. ఇది యిటుండ, అరేబియనులు తుర్కీ వారి స్వాధీనములో నుండుట కిచ్చుగింకక స్వయం నిర్ణయాధికారము గోరుచున్నారు. వారిపక్షమున నిద్దరు ప్రతినిధులు సంధిసభలో తమ యుద్దేశ ముల నేగించెదరు. ఇంతియగాక, కాన్స్టాంటి నోపిలు జట్టణము, డాన్ నల్సు జలసంధి తుర్కీవారి స్వాధీనమునుండి దొలగి, ఎల్లజాతుల యుపయోగ మునకు ప్రత్యేకింపబడవలయు నని, ప్యాసినులో ప్రచురింపబడెడి తెచ్చుపత్రిక ప్రాయముచున్నది. కాన్స్టాంటిన్ పిలు పట్టణమున శాంతిని వ్యాపింప జేసి ఆరోగ్యమును వృద్ధిజేయుటకు మిత్రమండలి సేనాని పూనుకొనెనని యా వత్రిక దెలుపు చున్నది. తుర్కీ రైలుమార్గములను బ్రిటిషు ప్రాచివారలు స్వాధీనపరచికొని రిపి గూడ తంత్రీవార్తల వలన తెలియుచున్నది. ఈ వార్త భారత మహమ్మదీయులలో మరింత భీతిని పొడవజేసినది. ఆగాఖాను, అబ్దుస్ సలీమే, అమీర్ ఆలీ, యూసఫ్ ఆలీ మొదలగు మహమ్మ దీయులు యీ సూచన పై తమ యసమ్మ తిని దెలుపుచు బాల్సరు గారి కొక లేఖను వ్రాసిరి. ఈ సూచన మహమ్మదీయ ప్రపంచమునం దెల్లను మిగుల నసంతృప్తి గలి గించునని, వీరు విపులపరచిరి. ఈ విషయము లన్నియు సంధిసభ వారే పరిష్కరింతురని, బాల్సరు గారు వీరికి ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. తుర్కీ సమస్య పతీరున పరిష్కరింపబడుచో యూహింప సాధ్యము గాకున్నది.

ఇక, అంతర్జాతీయసంఘము నేనుమాత్రములపై నిర్బంధ వలెనో, స్వయంనిర్ణయసాధికారము నే విధానము ననుసరించి ప్రపంచ జాతులకు ప్రసా దింపవలయునో, నిర్ణయింపవలసి యున్నది. అంతర్జాతీయసంఘనిర్మాణము గూర్చి విల్సను గారికి గల విశ్వాస మితర ప్రతినిధుల కంత యధికముగ నున్నటుల గానరాదు. సెసిలు ప్రభువుగారి విష యమై బ్రిటిషు వార్తాపత్రికా ప్రతినిధులతో ముచ్చటించుచు, సరియగు కట్టుదిట్టములతో అంతర్జాతీయసంఘ మేర్పరచుటకు తగిన పురోభి వృద్ధిని ప్రపంచ మింతకు గాంచలేదని యభిప్రాయపడిరి. ఈ విషయమై లాయడు బార్జి గారొక సూచనను సంధిసభ యెదుట నుంచె దరు. విల్సనుగారికి చిత్తు విధానము నీవిషయమై సమర్పించెదరు. ఈ విషయమై సభలో చర్చ జరు గును. పిమ్మట నీ సమస్య గూర్చి సాధక బాధక ముల యోచించి, సభవారికి దెలుపుట కొక ప్రత్యేక సంఘ మేర్పడును. తుట్టుతుడకీ సమస్య యెటుల జేలునో తెలియను కాని, సందేహ మానసముతో నీ సమస్యపరిష్కారమునకు గడంగుట లాభకరముగాదు. సత్యము, ధర్మము, జయించి తీరు నను మహావిశ్వాసముతో సంధిసభ వారిపక్షకి బూనిన విజయము తప్పక గలుగును. ఈ సందర్భముననే, స్వయంనిర్ణయసమస్యను గూడ పరిష్కరింపవలసి యుండును. జాతులన్నిటికిని స్వపరి పాలన మొసగి, పరాధీనతను ప్రపంచమునందుండి దొలగించిన గాని, అంతర్జాతీయసంఘనిర్మాణము లాభప్రదము గాదు. జర్మను అధినివేశ రాజ్యముల నేమి చేయవలయునో నిర్ణయించుట కష్టసాధ్య ము గును. ఈ ప్రశ్నను, స్వయంనిర్ణయసూత్రము నను సరించి పరిష్కరించుట భావ్యము. జర్మను కాల నీలలోని ఆఫ్రికావాసు లనేకులు, తాము దక్షిణాఫ్రికా యూనియనువారి పత మగునెడల, తమకు కష్టము లనేకములు వాటిల్లు నని భీతిపాపుచున్న టుల, నేటి తంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నీ సమయము సందే హరిష్కరింపబడ దగిన కఠినసమస్యలు గలవు. ఇర్రెండు సమస్య పరిష్కారము సులభసాధ్యము గాకు న్నది. సింథ్ యుద్ధమును వికారితకార్యములకు గడంగుచున్నది. లేబరు సమస్య లనేకములు సామ్రాజ్యము సంతయు కలవరపరచు చున్నవి. ఇండియా యాజ్ఞపు సమస్యలు వెంటనే పరిష్కరింపబడ వలెను. సంధిసమస్యలు సామాన్య మగునవి గావు. కాని, ధర్మమునే చేయూతగ గై కొని, స్వామ్యుపధతుల నవలంబించి, ప్రపంచ సాభాగ్యమునకై మిత్రమండలి కృషి నలుపుచో, సంధిసభ జయప్రదముగ కొనసాగ గలదు. అట్టి సుఫలితము స్వల్పో జేకూరు గాక యని గోరు చున్నారు.

రాజద్రోహపు బిల్లులు :
శాసనాధికార మెవరికి గలదు ?

ఈ బిల్లుల గూర్చి సేలము కాపురము లగు ని. రాజగోపాలచార్యులు గారు హిందూపత్రి కలో వ్రాసిన లేఖ, క్రొత్త సూచనల గావించు చున్నది. ఆ సూచనలకు దేశీయులు సత్వరకార్యా చరణలోనికి దీసికొనివచ్చుట భావ్యము. ఈ చట్ట ముల గావించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదో లేదో మున్ముందాలోచింప వలయునని వారు సూచించిరి. ఇందు విషయమైన రసవిహార ఘోష, బి. చక్రవర్తి మొదలగు న్యాయ వాదుల యభిప్రాయమును ప్రథమమున గనుగొన

స్థానిక వార్తలు

టి. యన్. మూర్తి కంపెనీవారి క్యాలండరు:-
ఏరి 1919-వ సంవత్సరపు క్యాలండరు మా కార్యస్థానము వేరి
నది. దీనిపై రాధాకృష్ణులపటము ముచ్చటగ ముద్రింపబడినది.

క్యాలండరు:-యూనివర్సుల బాబాకో కంపెనీ
వారి 1919 సంవత్సరపు క్యాలండరుకు నందనములతో నంది
కొనుచున్నాము. క్యాలండరుపై యవ్యంత, కేటంకల వివా
హపటము కడునుండరముగ ముద్రింపబడినది.

వొరతనమువారి విద్యావిరాళములు:-
రాజధాని యందలి జిల్లాశాస్త్రాలవారికి మునిసిపలు సంఘముల
వారికి ప్రాథమికవిద్యాలయముల భరణి ర్యాజములకు గాను
వొరతనమువారు రూ. 2,95,322 లకు విరాళముగ నిచ్చిరి.

బ్రహ్మ బీదబాలుర విద్యాలయములు:-
విద్యాలయముల రెకి-వ శాంతివ్యోమోత్సవ సందర్భములందు
వార్షికురాజీసాహెబ్ శ్రీ సీతాబా గాడిగారి బహుమాన
ముల రేపు సాయంకాలము 4 గంటలవర విద్యార్థులకు పంపి
నెట్టబడును. నాచుకలు జమిందారులు ఎం. వొరస్వామిరెడ్డి
గారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు.

అంటువ్యాధుల నివారణము:-మానసియులగు
భానుబాదరు ఆచార్యులు తిండి వరకయూ గారు గత శాసన
సభలో నూదించిన ప్రకాశము నెంతో శ్రద్ధపడుతుండి ఈ ప్రాం
తములకు ప్లేగు, స్కాఫ్టికము, యెచ్చుగు అంటువ్యాధులు ప్రాక
సీయకుండు లగు ప్రయత్నించుల చేయుటకు ఇండియన్
పోస్టు ఆఫ్ఫీసరు కొన్ని నిబంధనలను ప్రకటించుచున్నారు.

గుంటూరు మండల సహకార సభ:-గుం
టూరు మండల సహకార సభయొక్క నామగన సమావేశము
ఫిబ్రవరి నెల 2, 3 తేదీలలో తెనాలికి దక్షిణముగా 18 మై
ళ్లదూరమున నిలాయుపట్టము కావనమిద నున్న పిట్టలవాని
సాలెనునందు జరుగును. మానసియులగు భూపతిరాజు వేంక
టపతిరాజు గారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు. మండల
ముందు సహకారోద్యమమున పని చేయుచున్న చూసీయు
లందరు సభకు విచ్చేయ ప్రార్థించు నిమిత్తము రైలు స్టేష
ను యొక్క గర్భకు వచ్చువారు దిగిన యెడల పిట్టలవాని వాలె
నకు అయిదు మైళ్లదూరము మాత్రము గలదు. జమ్మబండ్లు స్టే
షను కొద్ద ఎల్లప్పుడును చిక్కులు. పడవలమీద రాదలండు.
వారు తెనాలిస్టేషనులో దిగవలయు నని ఆహ్వానసంఘస్య
ములు ఎం. కృష్ణయ్యగారు, కార్యదర్శులు వి. గోపాల
రాజు గారు మాట నెలుపుచున్నారు.

కజ్జియాలదిగుమతి నిషేధము తొలగింపబడుట:-
కజ్జియాలదిగుమతి నిషేధము తొలగింపబడినదని ఈనెల 25-వ
తేదీన వాణిజ్యశాఖవారు ప్రకటించిరి.

ఆకస్మికముగ గుండుదెబ్బ తగులుట:-వారకుపురమున
క్షణదా రెను నిరంకు బుధవారమునాఁడు, తన యింటిదిగి కసా
రాలో ముచ్చునముండగా కొకగుండు పగిలి, ఆతని కాలికి
గాయము తగిలినది. ఆతడు స్పృతితప్పి పడిపోయెను. ఆతనిని
చికిత్సాలయమునకు గొనిపోయిరి. ఆచచ్చటి వైద్యులతని కాలు
కత్త్రము చేసిరి.

గురువారము సాయంకాలమున పురమందిరములో మ
ధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసుసభ, రాష్ట్రీయసంఘము, స్వరా
జ్యసమితి, గ్రామ్యయేముల సంఘములవారు కలసి గొప్పసభకు
ఏర్పాటుచేసిరి. క్యాయవాది ఆలికారుగారు ఆగ్రాసవా
ధిపత్యము వహించిరి. (1) బాసరాకొమరుని వరణమునకు
చక్రవర్తిగానికి సామర్థాతిని తెలియపరచుట. (2) స్వయం
నిర్ణయసూత్రమును హిందువేదమునకు వ్యతిరేకమునైనది
కొనుట. (3) స్వామిమనగలములోని సంవిధము తిలకు, గాంధీ,
మానెష ఇయము గార్లను ప్రజాప్రతినిధులుగ
జంపునట్లును, సంపూర్ణమున భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వము
నొసంగునట్లును వారుచేసిన కాంగ్రెసు తీర్మానమును బలపర
చుట. (4) మధ్యరాష్ట్రములకు, వీరారునకు పూర్ణభాగ్యతా
ప్రభుత్వ మీయవలసివదలెడియ, సంస్కరణముల సుసంగునవ్వ
దు తక్కిన రాష్ట్రములతో బాటు ఈ రాష్ట్రమునూడ సమా
నము చూడవలెననియు కొనుట మున్నగు తీర్మానము తేగ్రీక
ముగా ఆమోదించబడినది.

వలయును. ఆంగ్ల జేతములోని సుప్రసిద్ధ న్యాయ
వాదుల యభిప్రాయము గూడ వెంటనే గనుగొన
వలయును. ఆంగ్ల జేతపు కోర్టులలోను పార్ల మెంటు
సభ యందును తగిన చర్యదీసి కొనవలయును.
పార్ల మెంటు సభ వారే, సంస్కరణ విధానముతో
బాటు నివిషయమును గూడ విచారింపవలయు
నని, పార్ల మెంటు సభ్యుల నుద్బోధించ వలయును.
ఈ బిల్లులను శాసించుటకు రాజప్రతినిధి సభ
కేల యధికారములేదో నా సభవారి యెదుట
అవుటకు, న్యాయవాది నొకరి నేర్పరుప వల
యును. రాజగోపాలా చాన్యలగారి సూచనలు,
చాల ముఖ్యమున వనుటకు సంది యము లేదు.
నూతన శాసనములు సామాన్య శాసనములు
గావు. న్యాయశాస్త్ర ప్రధానసూత్రముల కివి
భంగకరముగ నున్నవి. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును
తారుమారు చేయుచున్నవి. పార్ల మెంటు సభ
శాసనములలో స్థిరపరుపబడిన జ్యోత్స్వర్ణములను
మూలద్రోయుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో, పార్ల మెంటు
సభాశాసనములకును, న్యాయక్రమము నకు ను
విరుద్ధముగ శా సించుటకు, రాజప్రతినిధి
సభ కధికారము గలదా యని, వారీక్షించుట
ముఖ్యసరమై యున్నది. ఇంతవరకును, క్రిమి
నలులలో, నేరము. ఋజువగువరకు నిందితుని
నిర్దోషిగ నెంచవలయును, ముఖ్యసూత్ర మొకటి
గలదు. ఈ సూత్ర మాంగ్ల న్యాయ విధానమునకు
ముఖ్యాధారము. ఈ సూత్రమే, ఆంగ్ల జేత న్యాయపు
తృప్తివ్యమును ప్రపంచము దెల్లను చాటు
గలుగుచున్నది. ఇది ఇండియను క్రిమినలు లాకు
గూడ ముఖ్యాధారముగ నెంచబడు చున్నది.
కాని, క్రమాగతముగ వచ్చుచున్న యీ న్యాయ
సూత్రము నూతన శాసనములచే తలకొండగుచు
న్నది. క్రొత్త శాసనములలో, క్రథను శాసనము
శాశ్వత ప్రయోగములను వివరించు చున్నది.
రెండవ శ్లో నునందే, రాజద్రోహకర మగు కాగి
తము కలవారెల్లరు దండనాస్థులవియు, ఆకాగితము
లను ప్రకటించుట తమ యుద్దేశము గాదని, ఋజువు
వరచికొను బాధ్యతనిందితులపై గలదనియు, దెలుప
బడియున్నది. నిందారోపకులు నిందితుని నేరము
ఋజువుచేయుటకు బదులు, తాను నిర్దోషి యని
నిందితుడే ఋజువు వరుచుకొనవలసి వచ్చుచున్న
ది. ఇట్టి ప్రతిపాదనము, న్యాయశాస్త్ర పాంశ
దాయములకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఇటులనే,
వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యవిరోధకములగు సూచనలనేకము
లిందులోగలవు. న్యాయశాస్త్ర క్రమమున కంతకును
విరుద్ధముగ శాసించుటకు, సామాన్య శాసన
నిర్మాణసభ కధికారము గలదామని, సందియము
పుడముచున్నది. ఈ సందియము ప్రజాత్రము
లులకు మాత్రమే గలుగలేదు. రాల్ఫ్ యెస్సెంసు
సభ్యులనే ఇట్టి సందియము బాధించెను. సంస్క
రణ నివేదికాంతమున తస్మాను సభ్యు లిటుల
ప్రాసిరి:

“శాసనముల గావించువని సూచించుటలో,
గవర్నరు జనరలు సభవారి కిట్టి యధికారము
గలదా యను ప్రశ్న గూర్చి మే మేమి యు
యోచించులేదు. ఈ విషయమై న్యాయము దెలు
పుటకు సూ కధికారము లేదు. అట్టి కార్యము
తత్రపాటునకు కారణముగను. కావున, యీ విష
యమై అధికారముగల సభ ఏదియో, ఆసభ యే
మాసూచనల గూర్చి శాసించునను, నుద్దేశముతో
మేము కార్యమునకు యూనితిమి.”

పై వాక్యముల బట్టి గవర్నరు జనరలు సభ
కే విషయమై శాసనాధికారము గలదో లేదోయని,

విచారణసంఘము వారు గూడ శంకించినటుల
స్పష్టము. ఈ సందియమును తేల్చుకొనుటకు, సివిలు
హక్కుల సంఘములు సత్వరకార్య సాధనమునకు
బూనవలయును. ఇంతియ కాక, ప్రజాభిప్రాయ
మును దెలుపుటకై సక్రమపద్ధతుల నవలంబించ
వలయునో, నాయకులు వెంటనే నిర యింప వల
యును. ఇందలి సాధక బాధకములను ప్రజల కెరి
గింపవలయును. శాసన సమ్యుతకమగు మార్గము
తెయ్యవిగలవూ, వాటినిన్నిటిని నవలంబించి,
యీ చట్టములు శాసనములు గాకుండ ప్ర య
త్నించి, బ్రిటిషు న్యాయ గౌరవమునుకాపాడుట,
భారతీయుల ధర్మము.

“హిందూ నేతను” సంవత్సరాది సంచిక

హిందూ నేతను పత్రిక, ఆంగ్ల తమిళ భాష
లలో 1918 వత్సరపు సంవత్సరాది సంచిక బ్రక
టించెను. ఈ సంచికలో ప్రముఖులు వ్రాసిన
వ్యాసములు గలవు. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యుడు గారు
జేతీయుల కొక విషయము వ్రాసిరి. అరండేలు
గారు, బాతీయవిద్య గూర్చియు, న్యాయమూర్తి
సదాశివయ్యగారు, నిమ్మబాతుల గూర్చియు,
భావగోపలేశుడు న్యాయముల వ్రాసిరి. రవీంద్రుని
జీవితముగూర్చి చక్కని వ్యాసము గలదు. బాల
భట్టాచ్యుము గూర్చి యఫ్. జి. పీఠుర్పుగా
రొక వ్యాసము వ్రాసిరి. పుస్తకము
రాయలు నైజాగో ముప్పది పేజీలు గలిగి, బార్డి
చక్రవర్తి, రవీంద్రనాథ టాగూర్, అరండేలు
మొదలగు ప్రముఖుల పటములతో విరాజిల్లు
చున్నది. ఇట్టి పుస్తకమునకు, నిర్ణయించబడిన
వెల నాల్గణానుమాత్రమే. ఈ సంచిక సొక్రాంతి
వండుగ దినమున ప్రచురింపబడినది. హిందూ
నేతను పత్రిక తమిళ భాషలో ప్రచురింపబడు
దైనికపత్రిక. జేత భాషాపత్రికలు, ఆంగ్ల పత్రికల
తోబాటు అన్ని విధములను సభివృద్ధి జూపుట,
జేతాభ్యుదయచిహ్న ములుటకు సందియము లేదు.

సివిలు సర్వీసు విజ్ఞాపనము

మద్రాసు సివిలు సర్వీసు వారు మూంటాగూ
విధానములను భగ్న మొనర్చుట కెటుల ప్రయ
త్నించుచున్నారో ప్రపంచమున కిప్పుడు బాగుగ
వెల్లడి యయ్యెను. అట్టి సివిలు సర్వీసువారి హస్త
ములలో మూంటాగూ సంస్కరణములు సఫలము
గాంచజాలు వని, యీసాటి కెల్లరకు గోచరించి
యుండవచ్చును. సివిలు సర్వీసువారు వంశదల
చిన విజ్ఞాపనమున కాధార మెద్దియు లేదనియు,
అందు వివరింపబడిన కష్టము లూహాజనితము లని
యు, నిట్టి చర్య తిరుగుబాటును, ముక్కోపితన
మును సూచించుచున్న దనియు, ఎ గెల్ట్టి వి.
సి. యన్ గారంపిన లేఖను, బొంబాయి క్రాని
కలుపత్రిక ప్రచురించుచున్నది. ఆ లేఖను వేరొ
కచో ప్రచురించు చున్నారము. సివిలు సర్వీసు
వారిలో గూడ కొంద రి తిరుగుబాటు నంగీకరిం
చుట లేదని స్పష్టమగు చున్నది. గెల్ట్టి గారి
లేఖలో, తా మాండ్రోద్యమమును 1902 వ సంవ
త్సరమున స్థాపించినటుల దెలుపబడి యున్నది.
ఇది క్రొత్తవిశేషముగ నున్నది. దీని నిజస్థితిని,
గెల్ట్టిగారు గాని, మరి యితరు తెవరయినను గాని,
వెలిబుచ్చుచో భాధకరముగ నుండగలదు.

సామాజిక వివాదము

(రైతుల వివాదము)

(సామాజిక)

సంధి మహాసభ.

సామాజిక సంఘములయందు.

రాజ్య సెషన్ల ప్రభుత్వ ప్రాంతము.

లండను, జనవరి 23:—బ్రిటిష్ సామాజిక సంఘములకు రాజ్య సెషన్ల ప్రభుత్వ బ్రిటిష్ ప్రతినిధులతో సామాజిక సంఘములయందు గూర్చి ముచ్చటించెను. అంతర్జాతీయకాంతిని సంగ్రహించుటకు నిష్పన్న యగు సేన్సాటును చేయుటకు తీవ్రస్థితి ప్రసంగమునం దింకను కలగలేదు. కత్తికముగ నిర్వహణముల వారి చేతులను నిండు భవనల ననుసరింప జేయ గల సామాజిక సంఘములకు ప్రాధాన్యత కారముతో సేర్పరచుటకు గూడ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుటగా లేవు. కార్మికుల కలహములను తీవ్ర ప్రభుత్వ ప్రేరేపకములను తీవ్ర ప్రతినిధులను పంపి గూడ ముందుగానే వలనను సమాధానములను కార్మికులు జరుపవలసి యుండును. ఏదేమియినను అకస్మాత్తుగ యుద్ధము ప్రకటించువందల వారు సుధయం బాలోకించి యుద్ధము పరక నవసరము లేకుండ వివాదాలములను నిష్పరించుటకు తగిన యంతకాశము నిర్వహింతును నిశ్చయించుటకు వలయు సధికారము. సామాజిక సంఘ ముండవలెను. సామాజిక సంఘములను సంఘముల వైద్య జేతముల ప్రతినిధులందఱు నుండవలెను. ఆట ప్రతినిధులుగ నుండుటకు తేలకరాజనీతియు లక్ష్యము గాదు. నుంచి చుటకుబడి కలిగినవా రుండవలెను. వారిందఱు తమను సమాజేతము నుండవలెను. సామాజిక సంఘములయందులకు భిన్నములగు సంఘుల సేవలను వారును జరుపవలెను. ట్రేడు-యూనియన్లు, యుద్ధములకు ప్రాప్త సేవలను చేసిన దానియు నుండును. రైతు సంఘము, అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘము, మున్నగు నిర్వహణములను తీవ్రవలె గలవు. ఇతరవాడు కొన్ని జట్టులునును జలమార్గములను అంతర్జాతీయముగా నుండవలసియగుండును. సమాజమును దూరముగా నుండు జేతములకు జలమార్గము గుండు కాకపోకల కల్పించి ముందుండ భద్రతను చేపట్టవలె యుండును. సలోనికా, దార్జిలింగ్ బాస్కరను లక్షి అంతర్జాతీయస్థానములకు నుండవలెనుటకు చాలకారణములు కలవు. ఇట్టి అంతర్జాతీయసమస్యలను పరిష్కరించుట కొరకా సామాజిక సంఘ ముండవలెను. జనంఘము ప్రసంగమునందలి సర్వజేతముల తీరుచును విచారించు వుండవలెను.

సంధిసభవారు చర్చించుట.

సామాజిక సంఘ సంఘముల గూర్చి సంధిసభవారు 22-వ తేదీని చెప్పించెదలని సంధిసభవారి ప్రకటనములను తెలియుచున్నది. లాడుబాల్లిగారు మొదట కొన్ని నిబంధనలను పేర్కొని చెప్పెదరు. లియనబోరాయిను, రాబర్టు సెషన్ల ప్రభుత్వ, జనరలసర్దుగార్లతో సామాజికి విలక్షణసభాపతిగారు నిర్దేశించిన చిత్తును విలక్షణగూడ పొందించెదరు. దానినిగూర్చి బోర్నాయిను, సెషన్లు, స్ట్రెట్సు గార్లు కూడ పేర్కొని యురనితోచుచున్నది. పిమ్మట సామన్యము బాగుగా సాలోచించుట కొక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరచవలెను. జర్మనులు కలిగించిన నష్టమును పారిజలన రాబట్టుటకునే పరిహారపుమొత్తమును దానిని రాబట్టుకలసిన ములభూమిలను నిర్ధారణచేయుటకు మరొక సంఘ మేర్పరచవలెను.

విల్సన్ గారి సూచనలు.

(నిర్వహణ శీర్షిక)

లండను, జనవరి 22:—

సిటీయోలో సంఘములను మాత్రమేగాక ఫిన్లండు, టెక్సస్ లోక్తన యూరోపియను రువ్యాయంతరిటిలో నుండు సంఘముల కన్నీటిని చావ్యంపవలయును. ఒకొక్క సంఘమువారు తమ ప్రతినిధులను పంపవచ్చును. ఆ ప్రతినిధులు మార్కెటాయందలి ప్రెస్సెను దీర్ఘమునకు రావలయును. అచటి మిత్రమండలి ప్రతినిధులు వారిని గలసికొందును. ఈలాంటి సన్నిసంఘములవారు తాత్కాలికముగ పోరాటములను గట్టిపెట్టవలెను. మరియొ విలక్షణవారు చెప్పిన 14

నూత్రులను ఆహ్వానించుటగా ప్రస్తుత మితరదేశములమీది కంపెనీ నైపుణుల నిర్వహణలను సువసంహరింపజేసవలయును. వై ప్రతినిధుల సామ్యంను ట రువ్యయ లందటి అభిప్రాయభేదములను కనుగొని యేదేమి రాజీనామా సేర్పరచుటకు. అందువలన వారు రువ్య కల్పిస్తున్నది యొక మగు సేర్పాటుల సాలోచించుకొన గలుగుదురు. దాని వలన ప్రభుత్వమందలి ఇతరప్రతినిధులకు రువ్యకును సంతోషకర మగు నిర్వహణ పొసగవలెను. ఇందులకు రువ్యకులు వెంటనే యేదేమో ప్రత్యుత్తరము నీయవలయును. ప్రతినిధులు నిర్వహణదర్శిమమీదుగ వచ్చుట కనకూలములను ప్రయత్నించుట చేయుదును. వై సుదాహరించిన ప్రదేశమున కందఱు ప్రతినిధులను ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ నుండి వచ్చెదలని తలంచుచున్నాము. జనవరి 25-న తేదీని ప్రారంభసభ యొకటి జరుపవలెను. అసమయమున లాయరు బార్లిగారు అంతర్జాతీయసంఘముల గూర్చి తెలిపిన సూచన సాలోచించవలెను.

న్యూజీలండు వారి అసమ్మతి.

పారిసు, జనవరి 22:—సంధిసభకు న్యూజీలండు ప్రతినిధులు మానీవాద్యగార్లు నిన్న రాత్రికి పారిసునగరమునకు వచ్చిరి. న్యూజీలండు కొక్క ప్రతినిధి మాత్రమే అంగీకరింపబడెనని విషయము చాల సమంజ్యమిది ఆకాశగమున పొందిరి. ఆహ్వానమును రద్దుపరచి ఇద్దరు ప్రతినిధుల కవకాశము కలగజేయవలెనని లాయరు బార్లిగారితో తలచుటకు చాల సేపాయనతో మాట్లాడిరి.

రమ్య రాయబారులు.

పారిసు, జనవరి 22:—పారిసులోని రమ్య రాయబారులు సజావుగా సాలోచింపు మాట్లాడిరి. రమ్యజేతమందలి వివిధకక్షలవారితో సంభాషించుటకు ఉన్నత సభులువారు ప్రెస్సెను దీనికి కొంతమంది ప్రతినిధులను పంపుటకు నిశ్చయించిరి గాన ఆ విషయమును బహువచనమున రమ్యలోని తమ మిత్రులను హెచ్చరించుటకు వారు నిశ్చయించిరి.

బర్లందు

బర్లందు జాతీయవాదులు.

టిప్పరీలో దారులచర్యలు.

ఇద్దరుకనిస్టేబులను హత్యచేయుట
లండను, జనవరి 22:—టిప్పరీలో ఇద్దరుకనిస్టేబులొక బండిలో బిల్లెట్టు నుంచి దానిని కాపాడుచు వెళ్లుచుండ కొందరు యుభుట్టులును ధరించినవారొక ప్రహరీగోడనుదాటికొని “చేతులెత్తు” అనిఅరచి ఆకనిస్టేబుల నిద్దరిని తుపాకులతో కాల్చి చంపిరి. పిమ్మట కనిస్టేబులయొద్దనున్న తుపాకులను కవ్వలనుతీసికొని ఆ బండిలోనే ఎక్కి కవబడి బుండపోయిరి.

సినుఫీను ప్రధానమంత్రి.

లండను, జనవరి 22:—నిన్నను సినుఫీను, పార్లమెంటు రహస్యసభావేతము జరిగినది. వారు ప్రధానమంత్రిని, మరెవరినగు మంత్రులను నియోజించిరి. వారిపేరులను మాత్రము తెలుపలేదు.

టర్కీ

టర్కీ భావిస్థితి.

పరాసు వారి అభిప్రాయము.

పారిసు, జనవరి 23:—కనిస్టాంటినోపొలును దార్జిల్యు జలసంగి యను అంతర్జాతీయస్వాస్థ్యముల కావలెను. కనిస్టాంటి నోపొలులో కల్లరులు హెచ్చుగా నుండుటచే పారిసువ్యవసరకృతవిధులను మిత్రమండలి సేనాసయే యిపుడు నిర్వహించుచున్నాడు గాన మరల సాగరము వెనుకటి దురస్థితి పాలగానూడదని తేల్చుపుటిక ప్రాసినది.

టర్కీ యినుపదారులు.

లండను, జనవరి 23:—టర్కీ బాగాడు యినుపదారి

మున్నగు టర్కీ యినుపదారుల పరిపాలనమును బ్రిటిష్ పరాసు అధికారులు వశపరుచుకొని రని కనిస్టాంటినోపొలునుండి తలపివార్త వచ్చినది.

కమీలు సామాను పట్టుకొనుట.

విశేష, జనవరి 23:—గ్రీకు ఆర్మీయా దేశములను హత్యజేసె నను నేరమునకు టర్కీ మూడవసేనాసభుడగు కమీలు సామాను పట్టుకొని రని కనిస్టాంటినోపొలునుండి వార్త వచ్చినది.

కన్స్టాంటినోపొలు సంతర్జాతీయము చేయుట.

ఆగాఖాను గారి భుండము.

లండను, జనవరి 22:—ఆగాఖాను, అబ్బాసు ఆలీ బేగు, అమీరాల్లి, యూసుఫాల్లి, ఎ ఎస్. ఆర్, ఎం. హామ్. ఇస్కానీ గారలను మరొకరి మంది మహ్మదీయులను గలసి కన్స్టాంటినోపొలు సంతర్జాతీయము చేయవల దనిగా, క్రైస్తవులను గొప్పగించవలదనియు తమ ఆసక్తులను తెలుపుచు బాష్కరుగారి కొక లేఖను ప్రాసినది. ఇట్లుచేయుటవలన సాతీయ సూక్తియన కపరాధము గలిగి ప్రపంచమందలి మహ్మదీయులందఱికి కనంజ్యమిదిగలవలె అన్ని ముఖ్యవిషయముల సాలోచించి మాడగా కన్స్టాంటి నోపొలు మహ్మదీయుల పట్టుక మనియె చెప్పవలయును. జాతీయతభేదములను పాటింది మిత్రమండలివారు మహ్మదీయుల విశ్వాసమును చెరువరని తాము నమ్ముచున్నాము. మరెయు సేవ మా సంతస్థును పరిష్కరించువపుడు మిత్రమండలివారు, లాయరు జాడ్జి, విల్సన్ గారలు స్వత్రపరచిన వ్యాఖ్య, జాతీయసమావేశ్య సూక్తియుల కెంతమాత్రమును లోపమును రానీయరనియు, తాము నమ్ముచున్నాము. వీరియొ యుత్తర పరిహర్తులనుండి కోరి యను నల్లసముద్రతీరముల నుండి అజద్దాయి బానువరకును గల 2 కోట్లజనులలో సనేకమండలములందు అందఱును, కొన్ని మండలములలో చాల ఎక్కువ మందియును మహ్మదీయులగు నున్నాము. ప్రేసులో గూడ చాలమంది తురుష్కులుగనే యున్నారు. ఇటీవల ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపినవరకా మిరాప్ట్రీమంతయు తురుష్కుల చేతులందుండుటచేతను, తురుష్కుల ధిక్కముగ నుండుటచేతను ఈ రాష్ట్రము తురుష్కులకు విరువవలయును. తురుష్కుదేశమందలి ఇతరరాష్ట్రములను గూర్చి ప్రస్తుతము వాకేమియు చెప్పవలనకొనలేదు. ఆర్మీనియాగుఱింది యెట్టి యేర్పాటు లొనరించిన దానినందుండు మహ్మదీయుల కెట్టి అపదయు వాటిల్లుతుండ సేర్పరచుచు ఆరాప్ట్రీమందలి ఇతరప్రజలతో మహ్మదీయులకును సమానహక్కు లుండవలె నును.

మహ్మదీయుల లేఖ

లండను, జనవరి 16:—మహ్మదీయు సామకుల లేఖలోని ప్రశ్నలు సంధిసభవారివలననే పరిష్కరింపబడవలె నని బాల్కరుగారు నడిపిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ నియోజనము

మెజారిటీ సోషలిస్టుల ఆధిక్యము

ఆమెర్సెడెం, జనవరి 22:—సంగళవారము వాడు మధ్యాహ్నము వరకు తెలిపిన ఫలితములు.

క్రైస్టియను నేషనలు ప్రజాకక్ష	57	స్థానములు
జర్మను ప్రజాకక్ష	14	"
జర్మను డెమాక్రటిక్ కక్ష	58	"
మెజారిటీ సోషలిస్టులు	182	"
ఇండిపెండెంటు సోషలిస్టులు	22	"

22-వ తేదీ రాత్రి వరకు తెలిసిన ఫలితములు

జర్మను నేషనలుకక్ష	38	స్థానములు
క్రైస్టియను ప్రజాకక్ష	80	"
జర్మను ప్రజలకక్ష	22	"
జర్మను డెమాక్రటిక్ కక్ష	74	"
మెజారిటీ సోషలిస్టులు	160	"
ఇండిపెండెంటు సోషలిస్టులు	28	"

రాడెకు రాక.

రమ్యబోల్లి విట సాయకుడు రాడెకు మరల జర్మనీకిరచ్చెను.

బద్ధాన ప్రకటనమువారు మొన్నటి గురువారమునా
డు బద్ధానసంస్కరణముల చాలాచించుటకు సమావేశమైరి.
మొత్తముమీద దాని బలపరచవలయునని వారి యుద్దేశ్యము.
బ్రిటిషు వాణిజ్య మతి ప్రాముఖ్యమైన దగుటచే తా మిదటి
నభ్యుదయైన కానిసనభ కంపలయునని వారు తెలిపిరి. ప్రస్తు
తము స్థానిక స్వపరిపాలన మేమియు బాగు లేదనియు, బద్ధా
నప్రభువారముల బాగుగ నెఱిగిన అధికారిని దాని కభ్యుదయగ
నెన్నుకొనవలయు ననియు లేవనన్న స్థానిక స్వపరిపాలనాసం
ఘము కొందఱు నెలకొల్పవలయు ననియు వారు తెలిపిరి.
స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘమువారు పోర్టు భుజుమై నధికార
ము గలిగియుండవలెననియు వారు తెలిపిరి. సూచనలన్నిటిలో
నకొకటి బిన్నింగుగారిది ముఖ్యమైంది. సంస్కరణములను
గూర్చి వెలువున పరిచయముగ చెప్పవలసిన అధికార, అన
ధికార ప్రతినిధులందఱి వాహ్యోపయోగములకు సభకు చేసి
ఆందఱి అభిప్రాయములను కనుగొనవలయుననియును, అసభకు
యూహోపయోగము సంఘప్రతినిధులను, ప్రకటనసంఘ ప్రతినిధులను
అహ్యోపయోగవలయుననియును తెలిపిరి. నిజమైన బద్ధాన
ప్రతినిధులు సభకు వారనియు, ఉత్తమాధికారుల నెన్నుకొను
నిజ లేదనియు, అందువలన ఇట్టిసభకులన తమ కెక్కుడు
నష్టము కలుగకలదనియు కొందఱు దాని చెదిరించిరి.
పిమ్మట రిక్టరునకు కొన్ని చింతములరకు నిలుపబడెను.

ఒక అనత్యము

టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియ్యారు

మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాను:— డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారి ఉపన్యాసములను వీసెంటుమ్మగారు ఖండించెనని తెలుపు విషయమున నే నసత్యమును బలికించినది ఆమె మొన్నటి న్యాయ ఇండియా పత్రికయందు వ్రాసియున్నది. ఈ విషయమున ఆమె 1918 సం॥ను, నెవ్రెంబరు, 7 తేదీన ఈ విధముగ వ్రాసియున్నది:—“ఈ ఆపాయము వాటిల్లును. వీసెంటుమ్మగారు జరిపిన కల్లోలము ఆపాయకరముగ పరిణమించినప్పుడు నీ రెండును గానరావలసినది. మామగారును.” డాక్టరు వరదరాజులుగారు ఉపన్యాసవ్యాసనోద్యమము నుండి తొలగుట కొరకు దొంగిన కారణముల దెలుపుచు, యీమె యిట్లు వ్రాసియున్నది: “ఈతడు, తన యుపన్యాసముల మూలమున నుద్బవించిన తీవ్రభావోద్వేగము ప్రబలముగనున్న ప్రజలకు నుండి తొలగించుట కి కారణములు సంకల్ప ప్రకరముగ లేవు. మాత్రా తీవ్రభావభావ సుభయోగించుచు, (మేము డాక్టరు వరదరాజులుగారిపద్ధతి ననుసరింపకపోయినను) మేము తానాపూరితులగు నొనర్చినవాటికి తోడ్పడి, నిలిచియుండుట విధ్యుక్త భర్త్యము. ప్రజలలో సుత్సహాయము పురికొల్పి, వారిని విదేశాదులు పొడిగారు. దూరదృష్టితోడను, స్వార్థత్యాగముతోడను కృషి సలుపుచున్న నాయకులయెడల ఆపకావ్యముల వ్యాపింపజేయుటయు, ప్రత్యేకమగుటల ప్రయోగమును (ప్రాతానాపరమము) ఈ భావోద్వేగమునకు యుద్దేశము. చాలెను ప్రాతానాపరమములను ప్రయోగమునకు నుండి సుక్రమాంతోకమున ప్రాతానాపరమములను ఆపకావ్యములను నిలిపివేయుచుండగా నేను నిలిచియుంటిని... డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారి పంజర వాడయినట్లు భారతమునకు అత్యంత శుభము. ఈతనివాక్యములను వినినప్పుడు ఈతనివద్ద నుండనో లేదో, ముగ్ధుని లసాయన మైనట్లు దీనిని ఉపన్యాసము లంతయుగో కారో అనియు వారు యోచించెను.”

ఈ వైవాక్యములబట్టి వరదరాజులు నాయకుగారు తమ బాధ్యతాపూర్వక ఉపన్యాసములను ఈ దేశమునకులను పురుషప్రయోగమునకు ప్రాతానాపరమములను, ప్రభుత్వము వారిచే తీసుకువచ్చుచు ను భయముచే నిక ఉపన్యాసముల నొసంగుట వదలుకొనిరనియు తాను నూచించుటలేదని వీసెంటుమ్మగారు నడుపుచుండల, అంతకుండు వారును అసత్యము వేరే యుండబోదని చెప్పి సుభయములేదు. ఆసయమున దేశము దంతలను ఈ విషయమున నట్టి అభిప్రాయమే వ్యాపించియుండెనని వీసెంటుమ్మగారు ఎరిగి యుండవలెను. ఈవైవాక్యములకు వ్యాఖ్యాన మనసరములేదు. “తీవ్రభావ భావోద్వేగము” అను మాటకు “పరులప్రయోగమునకు ప్రాతానాపరమము” అనుమాటకు భేదము లేదు. మొదటి కదలాడు మిగుల తెలివితేటలతో కూర్చబడి, వ్రాసినవారి విజ్ఞానమును తెలుసుచేయుచున్నది.

ధిల్లీ కాంగ్రెసు సభయందలి ప్రతినిధులలో నధిక సంఖ్యాకులు రాజభక్తి ప్రభుత్వము కారని, వీసెంటుమ్మగారు నూచించుచున్నదనియు, ఈమె ముందు సంసిద్ధపడువన్న పక్షమున బలము చేకూర్చుటకై యిట్టి కుతంత్రముల గామె పన్నుచున్నదనియు నేను ప్రతీతవాదము అసత్యమని వీసెంటుమ్మగారు తెలుపుచున్నది. వీసెంటుమ్మగారి అసత్యమును నడిపినయెడల ఆమె నిక విశ్వసించుట నున్నానను.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారిని గూర్చి యీమె 1918, నెవ్రెంబరు, 7 తేదీన వ్రాసిన వ్యాసమును మొన్నటి న్యాయ ఇండియా పత్రికయందు నుదాహరణముగా ప్రచురించినది. ఈ ప్రచురణము సత్యమును నుద్దేశముతోడనే యీ వైవాక్యములను వ్రాసితిని. వీసెంటుమ్మగారి తెలివితేటలను ప్రకటించుటకై నా అభిప్రాయము. కాని, తాను వరదరాజులు నాయకుగారిపై “ఎప్పుడు, ఎప్పుడు రాజభక్తి వానింపారోపణము చేసితిని”నా అనుగుటచే నీయుత్తరము వ్రాయవలసి వచ్చినది. ధిల్లీ కాంగ్రెసు జరిగిన పిమ్మట నీమె నా అభిప్రాయమును జెందినట్లు పొడగట్టుచుండుటచే, ఈమెతో కొంతకాలమునకు వాదించుట కష్టము. ఈమె తాను కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలనని వ్రాసికొనినంత కాలమును మర్యాదగల కాంగ్రెసు సభ, యిప్పుడు గో॥ పండితుడన మోహన మాత్యగారి యజమాన్యమున “మాత” సభయై పో

యినది. మితివాదసభలోను రేంద్రనాథ టెన్డీగారు తెలిపినఅభిప్రాయము లింతకులూర్యమైతే ప్రఖండనమునకు పాలునియును, నవరరాజు మున్సిఫ్మెంటు సభలో మరల పలుకబడి నప్పుడు “ప్రాముఖ్యములను, సంప్రదించుములను” గ మారిపోయినవి. వీసెంటుమ్మగారు తన చంచలస్వభావమును మరలించుకొని, విషయముల నిజస్వభావమును గ్రహించునని తలంచుచున్నాను, ధిల్లీ కాంగ్రెసు సభగూర్చి న్యాయ ఇండియా పత్రికను పాడుచేసిన సంపాదకీయములను, ఉపసంపాదకీయములను ఎంతతర్జునలో ఆగిపోయిన అంతతర్జునలో వీసెంటుమ్మగారికిని, నునడేశమునకును గూడ జేసుకరము.

కాపిటలుపత్రిక; పరువునవ్వు పావా.

చాలెనుదోసపు హలిఫాత్తుగారు కాపిటలు పత్రికా సంపాదకులు లోకెట్టుగారిమీద లక్షరూప్యములకు కలకత్తా హైకోర్టులో పరువునవ్వు పావా తెచ్చిరి. న్యాయమూర్తి రాంకినుగారు కేసును విచారించిరి. దావాతెచ్చిన హలిఫాత్తుగారు ఇండియను సీనియర్మెన్సు ఉద్యోగి. మరియు పంజాబు కాసనభ్యుక్తు. అతనిపర్యాయకు లోపముకలుగునట్లు ఏప్రిల్ 12-వ తేదీన కేపిటలుపత్రికలో నొకవ్యాసము ప్రకటించుచున్నాను. ఆసయమున పంజాబుకాసనభ్యుక్తుల ప్రియోజనములను విచారించబడుచుండెను. దోపిడుగు జరుగకుండ గ్రామనాయకులను లంబాద్యులనును మమ్మకెచ్చుట కిట్లు ద్వేషించెను. అందునుగూర్చి కేపిటలు ఇట్లు వ్రాసెను. “వ్యభిచారిణులను కొరడాతో కొట్టవలయు నను శ్రాత్త నిబంధనను ప్రియోజనములతో నివార్యములనును పంజాబు కాసనభ్యుక్తులతో నొకరగు మా॥ సి. జె. హలిఫాత్తుగారు ప్రయత్నించుచున్నారని మాచాయగా మాకు తెలియుచున్నది.” ఇంకేల ముద్రపడినయో అట్టివార్త యేమియు వ్యాపింపలేదనియు వాది తరపున న్యాయవాది వాదించెను. హలిఫాత్తుగారు రాబిల్లును గూర్చి మాట్లాడనైన మాట్లాడలేదు. అట్టి సవరణను చేయవలయునని ఆలోచించనైన లేదు. పిమ్మట దా వ్యాసము దిట్టించెను. “ఇది తన కిట్లు యెగునుగాని వ్యభిచారము చేసిన పురుషునిసంగతి యేమి?” అని అడుగుచు నది ఇట్లు విమర్శించెను. “ఈ విషయమున కాస్త్రప్రమాణము గలదు. ‘మిలర్’ నెవ రింకుయో పాపము నెలుగరో వారు మొదటిరాయిని విసరుదు, అంత వారందఱును గొలుగు కొనసాగి.” ఈకడపటిమాట వెనుక చిన్న గీటు ఉన్నది. వైఖిలలోని వ్యాసము వ్యభిచార విషయముననే ప్రయోగించబడెను. ఇచ్చట దానిని వ్రాయటమన హలిఫాత్తుగారు రట్టి దోషమును చేయకపోలేదని భవించుచున్నది.

వ్యాస ముద్రమైనగాని, నుద్యోగమైనదిగాని కాదని వాదించుచు ప్రతివాదులు వాద్యములు నిచ్చిరి. నిజముగ నట్టి పుకారోకటి యుండెను. ప్రతివాదులు దాని నమ్మిరి. అది యంతవరకు నిజమా వారికి తెలియదు. కాని వ్యాఖ్య మాత్రము న్యాయముగనే యున్నది. అయినను తాము క్షమాపణము కోరుటకు సంసిద్ధులమని వారు చెప్పిరి. వాది అందుల కంగీకరింపలేదు.

వాదిని విచారించగా నతడిట్లు చెప్పెను: తానిపుడు లాహోరుకమిషనరుగ పనిచేయుచున్నాను. అట్లునుగాని మరియే సవరణముగాని తాను ప్రవేశపెట్టలేదు. కాని సెలవుకమిటీలో మాత్రముండెరి. కొంతకాలం తర్కించిరి. వ్యభిచారిణుల దండింపవలసిన దనుచు తాను సవరణమును ప్రవేశపెట్టెను. పునర్విచారణమున తనపై సంఘమువారి కెప్పుకిని కోపములేదనియు, ఎవ్వరును అగౌరవపరచలేదనియు నతడు చెప్పెను.

పుకారునట్లు పురుషులకు తన కెవరును సాక్షులు దొరకలేదు. ఆవ్యాసమును వ్రాసినయతడు మరణించెనని అతడు వాదించెను.

న్యాయమూర్తి తీర్పు నింకొకసారి తెలిపెదమని.

ఇవలలోపాపమునకు మంచిఅనుభవము గల పేరిను గారు మైసూరుదొరతనము వారి అనుసకార్య క్రమనిర్వహారము రాబోవువారములలో హిందూదేశమునకు కత్తు. ఈ కార్యక్రమము బంకిపూసనకు జరుపబడును. ఇందుల కగు వ్యయమునుతీసి మైసూరు దొరతనమువారే భరింతురు. కార్యక్రమముతీసి నొకసంఘము వారేర్పరచెదరు. అందు మైసూరు దొరతనమువారి ప్రతినిధియొకడును తాతాకంపెనీవారి ప్రతినిధియును నుండురు. వారు మైసూరు దొరతనమువారిక తరపున ఇనుపకట్టలను కయారు చేయించెదరు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

ఆంధ్రహోమయూల్ సంఘములు.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, ధిల్లీ కాంగ్రెసు సభ జరిగినతరువాత దేశములో కొందరు కక్షలనుబెంచి నాయకులను చీలదీసి ప్రయత్నములు జరుగుచున్న సంగతి అందరును ఎఱిగి యున్నాము. కాంగ్రెసునుండి నిడిపోవ నిశ్చయించుకొని కొందరు హోమయూల్ సంఘమును చాటుజేసికొని తమ దుష్ప్రయత్నముల వ్యాపింప నుద్ద్యమించుచున్నార ఆంధ్ర హోమయూల్ సంఘములు కాంగ్రెసునకు వ్యతిరేకించి కాంగ్రెసు శత్రువుల జేరునో లేక ధిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానముల కంగీకరించునో తెలియవలసియున్నది. కనుక దేశములోని హోమయూల్ సంఘములు సభలుగాంచి తమ అభిప్రాయములను పత్రికలకు తెలియపరచుట అత్యవసరమని తలంచుచున్నాడను.

ఉన్న వ లక్ష్మీనారాయణ.

II

వెజవాడ కనకదుర్గాంబ దేవాలయము.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, వెజవాడలో గల శ్రీ కనకదుర్గాంబదేవాలయమునై మే నేదరులుగనున్న అర్చకులపై వెజవాడ సర్దార్ నేటు జడ్జికోర్టులో నొక స్క్రీముదావాను దాఖలుజేసితిమని యు నందుపై కోర్టువారు 7-వ తేదీన ఇంజక్షన్ వార్డు దయ చేయించినయో మొదలగు కొన్ని సంగతుల నెవరో తెలిసి తెలియక వ్రాసియున్నాను అట్టివాకికను నమ్మకగనని కావనియు ఇంజక్షన్ వార్డును భూమునలేదనియు సదరు అర్చకును అర్చకులు చూచియుండలేదనియు నీర్వకహారమును గూర్చి విపులముగా వ్యాసమును ఆంధ్రపత్రికాకార్యమును పాఠకులు బాదగలరనియు నిండుములముగా తెలియజేయుచున్నాను.

వెజవాడ ఆచంట వీరభద్రరావు.

ఎన్నేటు కల్లు.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్

సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బాంబాయి

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు

ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్లు

రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగా పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసిదారునికి అకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. స్థిరముగా ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగా మార్గము.

(672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.

Apply to:—
F. E. Vaid, Ag. Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

Peace Conference.

(6)
(Reuter's Agency)
—10—

Great Britain

The Eton-Harrow Match.

London, January 12.
The Eton-Harrow match is fixed to take place at Lords on July 11 and 12.—(C. and M. Gazette).

Post-War Trade. Control of Industries.

London, January 15.
The Paris correspondent of the "Morning Post" says that the Allies are united with regard to continuing Government control of industries in their respective countries. It has been decided that as raw materials are so plentiful international control is unnecessary.—(C. and M. Gazette).

Obituary.

LONDON, January 16.
The death is announced of Earl Cowley.

Reduction of Hours of Labour.

LONDON, January 16.
In connection with the general trade union movement for reduction of hours of labour it is anticipated that the cotton workers will demand reduction of hours from 55½ to 48 weekly.

Muslim Protest and Mr. Balfour's Reply.

Replying to the Muslim letter Mr. Balfour says that these questions can only be decided by the peace conference.

Indian National Congress. British Committee Appreciates Lord Sinha's Appointment.

LONDON, January 16.
The British committee of the Indian National Congress passed a resolution expressing grateful appreciation of the premier's recognition of the principle of closer association and participation of India in the affairs of the empire by the appointment of an Indian Under Secretary of State for India.

New Zealand's Representative.

LONDON, January 22.
PARIS.—New Zealand's representatives, Messrs. Massey and Ward, who arrived here last night, were greatly dissatisfied and disappointed at the decision to give only one delegate to New Zealand. They had an interview with Mr. Lloyd George with the object of endeavouring to have the decision revised.

Obituary.

Mr. William Hibberdine.

London, January 23.
Mr. William Hibberdine, one of the administrative heads of the Eastern Telegraph Company, who has been in the employ of the Company for nearly fifty years died suddenly at his office to-day from heart failure.

Engineers and Shipbuilders Come to Agreement.

LONDON, January 23.
The Conference of Engineers and shipbuilders has come to an agreement and men are recommended to resume work immediately on the understanding that there will be another conference next week. Two hundred thousand Yorkshire miners struck to-day, demanding twenty minutes complete cessation of work for meal time instead of taking meals in relays which avoided stoppage. The coal controller to-night granted the demand of men who are resuming work.

International Labour Legislation.

LONDON, January 23.
A communique from Paris says.—Representatives of Allies and Associated Powers to-day considered the international labour legislation, responsibilities and punishments in connection with the war. Reparation and war damage, international regime over ports, waterways and railways, also procedure regarding territorial questions.

Tribute to Territorials in India.

LONDON, January 24.
Dealing with the demobilisation question the "Times" parliamentary correspondent pays a tribute to the patient and arduous service of the territorials in India.

Japan

Japan's Territorial Ambitions.

LONDON, January 22.
TOKYO.—In the Diet, the Foreign Minister declared that Japan had no territorial ambitions in China or elsewhere. Upon the acquisition of the right of the free disposal of the leased territory in Kiaochow, Japan would restore it to China, in accordance with the terms of the treaty of the May, 25th, 1915, regarding the province of Shantung.

Austria

Feeding Austria.

London, January 12.
The Vienna Food Ministry announces that the "Entente" Commission has supplied grain to maintain the existing bread and flour rations in Vienna and German Austria up to the middle of February.—(C. and M. Gazette).

France

International Labour Questions. More Humane Conditions.

LONDON, January 23.
PARIS.—Barnes, the member of the war cabinet, explained to the British Pressmen to-day that the conference felt it must deal with international labour questions, hoping to lay a foundation of more humane conditions of labour. Both employers and employed would be consulted. Questions which were ripe for settlement included hours of labour, minimum wages, half holiday and protection of children from profiteering. He said that the proposals included constitution of a commission which would be charged with the duty of convening special international conference including representation of employers and work people as early as possible.

British Empire Delegation Meets.

LONDON, January 23.
A communique says.—The British Empire delegation met for two hours at Villet Majestic in Paris. Those present were Messrs Lloyd George, Balfour, Barnes, Reading, Hankey, Dominions and Indian delegates, also Captain Clement Jones, Secretary and Christie and Captain Brebner, Assistant Secretaries.

Invitations to Influential Groups in Russia.

The representatives of the great powers reassembled this morning but did not discuss the Russian or Polish affairs. The wireless station on Eiffel tower began at two this morning to transmit invitations to influential groups in Russia to send three representatives to Prinkipo. The inter-allied commission charged with communicating with Russian envoys has not yet been appointed, but it is understood that it will include no personage who exercised diplomatic functions in Russia. The military delegation to Poland, where General Barthelmy already is, will probably be chosen from the Allied Generals on the spot. The four civilian delegates from the United States, Britain, France and Italy have not yet been designated.

French Newspaper Criticism on

Mr. Wilson's Proposals.

The French newspapers continue to criticise the Supreme Council's decision regarding Russia, but some commentators suggest that Mr. Wilson merely desires by forcing the Bolsheviks to show their hand to prepare the world for action against the Bolsheviks, as he prepared America for action against Germany.

Polish Government Mission Arrives in London.

The important Polish Government mission has arrived in London on way to Paris to arrange commercial development of Poland in co-operation with the Allies.

Russia

Collapse of Bolshevism in Finland.

LONDON, January 15.
According to reports received from Finland the Bolshevik regime is nearing its end. Defeats in the field have led to the withdrawal of troops from Petrograd where anti-Bolshevik hunting has broken out. A Red Army organ predicts sensational events shortly.—(C. and M. Gazette)

LONDON, January 23.
WARSAW.—M. Paderewski's Government has arrested numerous Bolshevik agitators and has suspended an Extremist paper, which glorified Herr Liebknecht and Rosa Luxemburg. It is indubitably established that Russian and German Bolsheviks supplied huge funds to the Polish Extremists.

Allied Assistance.

London, January 23.
WARSAW.—General Barthelmy, Chief of the Anglo-French Mission, in the course of an interview, stated that the Allies would give Poland all necessary assistance in guns, rifles and ammunitions, but shells must be manufactured on the spot. Marshal Foch, by the terms of the armistice, has assured the passage of arms and army to Poland through Germany. General Barthelmy emphasized the fact that Poland would have free access to the sea "via" Dantzig.

Mentioned for valuable and distinguished services in North Russia. Lieut. Colonel F. G. Marsh.

Russian Questions.

LONDON, January 23.
The Russian Ambassadors now in Paris conferred with M. Sazonoff regarding the decision of the Supreme Council to send a commission to Prince's Island to meet the Russian parties. They decided to urge their friends in Russia to support the Conference plan.

Germany

German Loot. Belated Restoration.

London, January 12.
A German wireless message states that 20,000,000 marks worth of machinery looted from France including electric totalling 117,000 horse power is ready for restoration.—(C. and M. Gazette).

Fighting in Berlin.

London, January 12.
The "Frankfurter" "Nachrichten" says that the number of Spartacists killed in Berlin up to the 10th instant was 188 including many accidentally shot. The number of casualties among the Government supporters was surprisingly small. (C. and M. Gazette).

Latest Results.

LONDON, January 23.
AMSTERDAM.—According to a Berlin message the election returns up to last night were as follows:—
German Nationals ... 33
Christian People's Party ... 80
German People's Party ... 22
German Democrats ... 74
Majority Socialists ... 160
Independent Socialists ... 23

The Return of Radek.

Radek has reappeared on the scene.

No Secret Prisoners' Camps.

Germany Assures Netherland's Minister.

LONDON, January 23.
The press Bureau states that the inter-departmental committee on prisoners of war announces that the German authorities have assured Netherland's Minister in Berlin that no secret prisoners' camps now exist or ever have existed. The Minister states that there is no evidence of their existence. Search parties are still in Germany seeking for prisoners whose whereabouts have not been disclosed.

Africa

African Colonies.

A Curious Misapprehension.

London, January 15.
The Johannesburg correspondent of the Exchange Telegraph Co. says that many natives are concerned regarding the future of the German Colonies. They fear that their control by the Union of the South Africa would lead to land-grabbing and exploitation of Native labour and the establishment of a Board of Control with an American head.—(C. and M. Gazette).

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Lord Ronaldshay on Women's Education.

CALCUTTA, January 24.
Presiding this evening at the prize distribution of the United Free Church of Scotland Mission Girl's School, His Excellency Lord Ronaldshay said that the movement in favour of women's education was fast gathering strength. During the quinquennium ending with 1916-17 the number of public schools for girls increased in Bengal from 6957 to 9520 and the number of girl pupils under instruction from 222,576 to 285,398. His Excellency pointed out that it must be perfectly obvious to every impartial observer that the curriculum which included such subjects as hygiene, nursing, needlework, cookery and domestic work must be of far greater practical value to Indian girl than a curriculum designed with a single eye upon Matriculation examination, but it must be equally obvious to any moderately observant person that Matriculation certificate in Bengal had acquired so extraordinary and so fictitious a value in the eyes of the people that it was difficult to persuade them to adopt what is obviously a more rational course.

Bengal Lawn Tennis Championship Tournament

CALCUTTA, January 24.
The Bengal Lawn Tennis Championship Tournament came to an end to-day when after an exciting game Shimidzu beat L. S. Deane in Mens Singles final by three straight sets, score being 6, 4, 6, 3, 7, 5. The game was witnessed by a very large crowd of spectators. Players on both sides played at the top of form, but the superior staying power of the Jap told its inevitable tale. The first set lasted 21 minutes. At the end of the 8th game it was four games all but next two games were taken by Shimidzu who also won the second set, rather easily, Deane taking only first fifth and seventh game. The last set produced keen excitement and at one time it was thought that Deane would take it, but after strenuous game lasting for 34 minutes Shimidzu won it. Shimidzu has now performed hat trick as he has captured men's singles, mens doubles and mixed doubles; unique performance never before done by anyone. On the termination of the play, Lady Sanderson handed over cups to winners in Mens Singles to Z. Shimidzu and the runner's up cup to L. S. Deane; Mens Doubles to Z. Shimidzu and S. Okamoto and runners up cups to L. S. Deane and N. B. Deane; Mixed Doubles to Mr. Key and Z. Shimidzu and runners up cups to Mrs. Berthoud and F. N. Warder; Ladies Singles to Mrs. Verthoud and runners up cup to Gracey. Three hearty cheers then terminated the proceedings.

Bengal Government and People's Condolence.

CALCUTTA, January 24.
The following telegram was sent by H. E. the Governor of Bengal to His Majesty the King Emperor on behalf of the Government and the people of Bengal:—I respect fully tender to Your Majesty our feeling of profound sympathy in your sorrow.

His Majesty's Reply.

The following reply has been received from H.M. the King Emperor:—The Queen Empress joins with me in expressing our grateful thanks to the Government and people of Bengal for their heartfelt sympathy with us in our loss.

George R.I.

Two Boats Capsize.

CALCUTTA, January 25.

Almadnapore message says that two boats carrying about two hundred persons in excess of the usual capacity were capsized one at Yalpati khal and the other at a short distance near the mouth of Hughli on their way back from Saugor Island to Khedgee in Contai subdivision. Some nine dead bodies have been recovered.

Delhi

Prohibition on Import of Diamonds Removed.

DELHI, January 24.

A notification in the Department of Commerce and Industry dated the 25th January 1919 removes the prohibition on the import of diamonds.

Sir Reginald Craddock Returns from Delhi.

DELHI.

The Lieutenant Governor landed this afternoon on his return from Delhi.

Imperial Indian Relief Fund.

DELHI, January 24.

In response to the Viceroy's appeal the Raja of Sitamau has offered five thousand rupees towards Imperial Indian Relief Fund.

Bombay

Bombay Strike Gradual Improvement.

BOMBAY, January 24.

The strike situation has much improved to-day. Some thousands of cotton mill hands have returned to work. By midday over a dozen mills began working with more than 50 per cent of their full complement. It is expected that by to-morrow or Monday at the latest all will go back to work. Poverty, hunger and other causes have exhausted the patience of the men and have compelled them to change their attitude. Some military piquets were stationed today at the gates of most mills ready to work, affording protection to men willing to join and making it impossible for the strikers collected outside mills to start stone-throwing attacks as they did yesterday. Things looked calm in mill district this afternoon and no disturbance was reported to-day.

The strike of employees of Messrs. Alcock Ashdown's Iron Works and the shipyard at Mazgaon still continues. The B. I. and P. and O. docks are working in full swing. The claims put forward by their employees are being considered by their Home Board.

BOMBAY, January 24.

The S. S. "Manora" with homeward mails of the 18th arrived at Aden at 8 a.m. on Friday the 24th instant.

Mortality in Bombay.

BOMBAY, January 25.

Mortality figures for the town Bombay showed further rise on Thursday. The total mortality on Thursday was 641 an increase of 39 over that of Wednesday, and of no less than 56 over that of the corresponding day of last year. There were 426 deaths from cholera on Thursday, an increase of 44 on the preceding day. The epidemic is making ravages in the northern part of the town among the labouring classes and is gradually spreading in the central parts. The Fort southern and Upper Colaba are yet free from it.

Mysore

Mysore Govt. Iron Scheme.

Mr. Paris, the Iron Expert, is expected next month in India when he will work out details of the Mysore Government iron scheme and carry out the installation of machinery at Bankipur where the Mysore Government iron works will be located. The scheme, it is understood, is entirely financed by the Mysore Government and its management will be under the control of a Board of three representatives of the Mysore Government and two of the Tata Iron and Steel Co. The Company will act as agents of the Mysore Government for the manufacture of pig iron.

Burma

Rice Market.

RANGOON, January 24.

The rice market was weak to-day. Big Mills sold rice for January and February at Rs. 320 and for March at Rs. 322-8-0, 50,000 bags changing hands at these prices. At all mills were quoted January Rs. 335, Medon Rs. 346 and outside prices were January and February Rs. 317-8-0 and three months Rs. 320. Paddy is steady at Rs. 123 and Rs. 125 each.

United Provinces

U. P. Legislative Council.

Sir Harcourt Butler Presides.

ALLAHABAD, January 24.

Sir Harcourt Butler presided to-day at a meeting of the Legislative Council.

Sympathy to Royal Parents.

The first item was a resolution of sympathy to be sent to the Royal parents on the death of Prince John.

Mr. Chintamani on Development of Industries.

Among resolutions was one by Mr. Chintamani requiring that the development of industries should be a provincial subject with full liberty of action to the Local Government and the Government of India officers should stand in the relation of advisers to the local Governments. The

Hon'ble Mr. Chatterjee said that the question was under discussion between the Government of India and the local Government and he was not in a position to express any opinion now. The Hon'ble Mr. Chintamani also moved that the Government of India should allow Local Governments to draw upon its accumulated balance to the needed extent for expenditure, non-recurring or recurring in the coming financial year.

Mr. Sevi said that the Hon'ble Member was simply proposing that Local Governments should budget for bankruptcies. As regards the first part the Government had no objection to make. The first part of the resolution was carried and the second lost.

Dy. Collectors to Call on Police

Superintendents.

Mr. Chintamani also moved that the Lieutenant Governor should abrogate the rule requiring Deputy Collectors to call on Superintendents of Police. Mr. Adonell replied that it must be left entirely to the good feeling of officers themselves to decide whether they will adhere to the practice or not. It was not a matter for determination by official orders. The resolution was withdrawn.

Congratulation to Lord Sinha.

Mr. Sahid Hussain moved a resolution of congratulation to Lord Sinha on his elevation to the peerage. His Honour said that he wished to associate himself, his Government and his officers with the resolution wholeheartedly.

Punjab

LUCKNOW, January 23.

At about 5 A. M. on the 23rd instant No. 201 Up Metre Gauge Goods train (Punjab) collided with the rear portion of 199 Up Standing on the main line at Ajgain. The Guard of 199 Up and two other persons were seriously injured. The brake van of 199 Up was smashed up and one bogie wagon and two wagons capsized and one wagon derailed. The loop line was cleared at 4-35 P. M. on the 23rd for through running.

Latest Telegrams.

LONDON, January 24.

The Clyde joint committee has approved of the arrangements for shipyard strike on 27th January for forty hour week. The Glasgow municipal workers have decided to join strike.

LONDON, January 24.

AMSTERDAM.—A telegram from Danzig says.—Von Hindenburg replying to the appeal of the municipality to protect West Prussia promised to do everything to prevent Danzig and German Eastern Marches from being torn from German Empire. He said he had long since taken the necessary steps to protect the menaced province.

The "Lokal-Anzeiger" says Von Hindenburg will transfer his headquarters from Cassel to Kolberg at the beginning of February.

LONDON, January 24.

The papers state that the speaker has agreed to the labour leaders occupying the front opposition bench.

LONDON, January 24.

The "Daily News" Dublin correspondent says:—Monsignor Cerrutti, representative of Vatican now in the United States, visited Ireland some weeks ago enquiring into the ecclesiastical and political situation.

LONDON, January 24.

The Irish Centre Party was formed yesterday with Mr. Stephen Gwynn as chairman. It includes General Gough, Nationalists Sergeant Sullivan and professor Conway and Southern Unionist Sir Algernon Cooze and aims at self-government within the Empire and provincial self-government within Ireland under provincial assemblies.

LONDON, January 24.

AMSTERDAM.—A Berlin official statement says.—The final results of elections in all thirty-seven constituencies for which 421 deputies have been elected, are Majority Socialists 164, centrists 88, German democrats 77, national peoples party 34, independent socialists 24, German peoples party 23 and eleven non-party members.

LONDON, January 24.

News of the situation in Portugal is conflicting. A telegram from Lisbon dated 22nd says—Volunteer Republican battalions are being organised in Lisbon, and provinces to defend the republic.

A telegram from Badajoz dated 23rd says. Monarchist movement is not apparently making much headway in South Portugal. Republican demonstrations are constantly parading Lisbon. The police in the absence of troops have gone north to fight the monarchists.

A telegram from Vigo dated 23rd says.—Troops under Colonel Silveira, disobeying Lisbon's orders, have joined the royalists at Santarem.

A telegram from Madrid says.—It is reported from Valencia that monarchy has been proclaimed in Lisbon.

A telegram from Vigo says.—It is reported that majority of the garrison in Lisbon has adhered to monarchy and that monarchists have seized wireless station at Monsante near Lisbon. Mr. Couceiras, secretary, is said to be proceeding to Madrid on an important mission.

LONDON, January 24.

AMSTERDAM. A state of siege has been proclaimed at Hamburg owing to Spartacist outbreak.

LONDON, January 24.

M. Milinkoff, Ex-Russian Minister, in an interview with Reuter in London deploring invitation to the Bolsheviks. He said only way to settle Russian problem was to overthrow the regime of the Bolsheviks robbers and out-throats by the allies supplying arms and munitions to patriotic Russians.

LONDON, January 22.

A telegram from Paris says:—Prince Lvoff interviewed by L. "Intransigent" opposed invitation to the Bolsheviks, but Reuter learns that the general inclination of the Russians in Paris is to accept the invitation as harmless and possibly advantageous.

BALE.—Liban Northern Esthonia and Livonia have been cleared of Bolsheviks, thanks to the intervention of the Finnish troops. It is reported that Trotzky has been taken prisoner at Narva.

ఒక గొప్ప ఆయుర్వేద వైద్యుని మరణము.

కె. రామానుజమ గారి కుటుంబ వ్రాయుచున్నాము:—

"నెల్లూరు జిల్లా వాస్తవ్యులను ఆయుర్వేద వైద్య జ్యోతిష విద్వాంసులను నగు బొద్దిపూరిపాటి వెంకట రంగమ నాయుడుగారు గురువారమునాడు 40 సంవత్సరముల వయసు వారు నివసించుచుండిన గృహమును కాలభర్తయగు నొందిరి. ప్రస్తుతము ఆయుర్వేద వైద్యులందరికీ వాడబడుచుండు 'చింతామణి' 'బసవరాజీయము'లలో చాలకయితిని మీకు సమకూర్చుచున్నది. మీరు 'వివచిత్రాసార సంగ్రహము' 'దృక్ చిత్రాసార సంగ్రహము' 'కోదండరామ శతకము' 'రంభారావణ సంవాదము' మున్నగు గ్రంథములను, 'నేనానావిచరిత్ర' విభిన్న శరణాగతి, అను వారికథలను రచించి ఆంధ్రజేతులలో ప్రచురపరచిరి. మీకు రచించబడిన 'వానరీలు' కీర్తనలు, పెండ్లిపాటలు, ఇప్పటికిని నెల్లూరు జిల్లాలో భగవద్భక్తులను రుచితులను పాడుచుండురు. ప్రత్యక్షమున 'ఆంధ్రకవుల చివరము' వ్రాసి ప్రచురపరచినది మీరు యని శ్రీకందుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారి కవిభిక్ష మాలికలనే తెలియుచున్నది. మీరు జ్యోతిషమును గూడ కొన్ని గ్రంథముల రచించి యున్నారు. అందున కొన్ని వానికీ వారి ముద్రాలయముందు అచ్చులలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇటీవల ఆంధ్ర వైద్యప్రతికయందు ఆయుర్వేదమును గురించి మీరు వ్రాసిన వ్యాసములను మీకి ఆయుర్వేదముందు యెంత అవధమున్నది తేటపడగలను. మీరు బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరామశాస్త్రిలవారి ప్రతుకమ్యులలో నొకరు. వారి కన్యబృందముల కరవున వారి యాత్మకు కాలి కలుగ జేయవలయు నని యాశ్వనని ప్రార్థించుచు వారి కుటుంబము నకు నా సానుభూతిని తెల్పుచున్నాను."

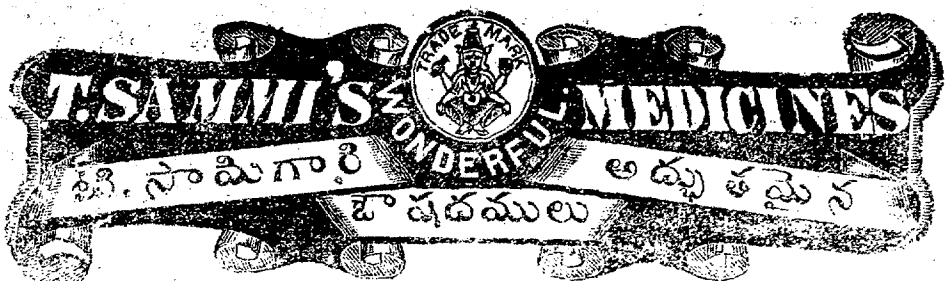
కీర్తిశేషులైన బొద్దిపూరిపాటి వెంకటరంగం నాయుడుగారు:— సంస్కృతాంధ్రముల యందు సముచితముగ పాండిత్యమును సంపాదించి, వైద్యకాశ్రమున నవభక్తపూర్వకముగ వైద్యమును గనరచియును, వెక్కండ్లు జనులకు స్వార్థవిరహితముగ నుపకారమును జేసి, కవివండిత ప్రయత్నము భాషాభిమానులైన, వివక్ష వ్యూహ, కవిచరిత్రము (ఆంధ్రమున) మున్నగు గ్రంథములను వ్రాసి, బ్రాహ్మజేతరులయ్యును బ్రాహ్మణవిద్వద్భక్తి కలిగి, వచ్చిరన్న ములానిండిన వారే యయ్యును, నింక నెంతయో లోకమున కుపకృతికేసు బూనిన మామిత్రములగు శ్రీయుర బొద్దిపూరిపాటి వెంకటరంగమ నాయుడుగారి యకాలమరణమునకు మిక్కిలియును కలచుచున్నాము.

లోకమున నేనాతియైనను స్వప్రసరమున నెట్లు మెలకగలయునో యునుట కీర్తిచివరము సాక్ష్యము. మీ కిద్దఱు పుత్రులైన పుత్రకలుక గలరు. వారిలో పెద్దవారగు గోపాల కృష్ణరావు స్వార్థవిరహితమును నిష్కల్మషమును నగు జీవ సేవకు జేయుచున్నారు. భగవంతుడీ కుటుంబమునకు మున్నుండు శుభముల నొసంగి, స్వజీవస్వభాషావిషయములకు బని జేసి గలించిన వాయుడుగారి యంతరార్థ కమేయగు నానందమును కల్పించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.— పం. ఆదివారాయణశాస్త్రి.

కీర్తిశేషులగు శానురాకుమారులు

బంగళా ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి

రాజాజీ పృథ్వి, బంగళాజీ పృథ్వియు పశుమునకు పృజలకుమునకు రాజదంపతులకు, కమ సానుభూతి తెల్పుచు నెంతంతివార్త నందిరి. కమ కట్టి సానుభూతిని జూపించుటకు, బంగళా పృథ్వికమునకు, పృజలకును గాజదంపతులకు, కమ కృష్ణరావు శ్రవణదంపతులకు తెల్పుచున్నారని సార్వభౌముడు మరల తలచింది.

యీ అవధులను అధిగమించు గుణాతిశయములను మెచ్చి యెచ్చి వివర్ణ కమిటీ ద్వారా వల్ల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసంగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమనోపి, నరమబెణుకు, కీళ్ల వాయువు, పక్కనోపి, కాళ్ల చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనోపి, యింకా యితరవాయువు నోప్పజా, అది కీక్రముగా స్వస్థమగును.

దీని తల 0-8-0. పెద్దదన్ని 2-8-0

హిందుకమాయము:—కడుపునోపి, కడుపులో పెగులుకూయుట, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శిశు భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనోపి, జమ్మి, తేలువట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు ముతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నోపి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ చుయిన నోపులున్న అతి కీక్రముగా స్వస్థమగును.

దీని తల ౪. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డెడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీనితల ౪. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అజ్ఞాపిల్లపేటి, నాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నానుభవము తెలుపురీతియే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనిచుండు. మలేరియా (విష వా (యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తిరది. కొన్ని వా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

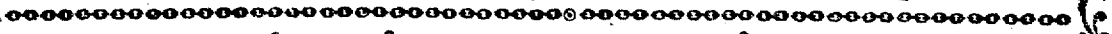
ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

నకిలు (అల్పాల్పి-అల్-లా) మారాస్ హిందు రంగ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములను కుదుర్చుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మాంధ్రమందు సారే సెట్టిలో నుండు వాగ్రామ యులలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినిగొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పిరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపాపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి తల అ.8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మికు ఈ ఔషధం దొరకడం కన్పమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెని,

బ్లక్స్ బౌడెన్ అండు కంపెని, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

ప్రకాశమానముగు బ్లూబ్యాకుసిరాబిల్లు ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిగాటంకముగనగున చాల తృప్తిరముగ నుండును ఒకమాత్ర ఉపయోగించి కాచిన ఇయ్యవి బహుభూత దొరకునాని కన్నీటికంటె శ్రేష్టమైనది మిక్కిలి తెలియను. ఉత్తర ప్రాంత్య త్రవలన్నియు ఆంగ్లమున వాయవలయును. ధర:- బ్లూబ్యాకు 144-కి 15 అణాలు తిపాల కూలి 0-4-0 వేరు. ఎట్ల సిరాబిల్లు 144-కి 1-6-0 తిపాల రాబ్బి వేరు. వలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO ౨72) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ ఆసు ఔషధము అతిచిరవనము, కడుపునోపి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

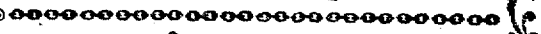
ఒక సీసా ఎనమందుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్లేయక్ మిషన్ సొసైటీ రెకరెండు టి ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిభేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు చున్నాడగుడి ఆనే వా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిభేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె ను. ఒకకోణున యిద్దరు చురుప్పులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్లోకు-మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూ ర్ నుమాను, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, యుద్ధరు శ్రీలకును ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని వాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన వృత్తాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపాపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి తల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మికు ఈ ఔషధం దొరకడం కన్పమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

మంచి బ్లూబ్యాకు సిరా (1261)

అన్ని సిరాలకంటెను శ్రేష్టతనుమొనెడి. మిక్కిలి వాతై నది. అందరిచేతను మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒకమాత్ర ఒక బుడ్డిసిరా యగును. 144 మాత్రల ఒక రూపాయి. 7 గ్రాములు గల పెట్టె 1-కి తల రు. 6-10-0 అ. ఎట్ల, పసుపు పచ్చని సిరాలు గ్రాము 1-కి రు. 1-4-0 అ. ఉత్తరప్రత్య త్రవలన్ని ఇంగ్లీషుభాషలోనుండవలయును.

The Manager, Swarnamayi Ink Store, 5, College Square. (W) Calcutta.

మదరాసు కార్పొరేషను

నో టీ సు.

1435

మెలాపూరు వార్డులో నుండు కొబ్బరి చెట్ల నుండి 1919 సంవత్సరము ఏప్రియలు 1 వ తేదీ లగానుతు 3 సంవత్సరముల వరకు కలుగున తీయు టకును మునిగార సత్రము డిపోనుండి తప్ప మిగిలిన అన్ని ఎడ్ల డిపోలనుండియు 1919 సంవత్సరము ఏప్రియలు 1 వ తేదీనుండి ఒక వత్సరము వరకు సేదను తీసికొనుటకు గల కొంతాక్షు హక్కులు రివ్యూబిల్లింగు యొద్ద 1919 సంవత్సరపు ఫ్రీబి వరి 5 వ తేదీ బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బహిరంగముగా వేలం వేయబడును.

2 వేలం పాటపాడ దలచినవారు ఒక్కొక్కదానికి 100 రూపుములు డిపాజిట్టు కట్టవలెను.

3 వేలం పాటలో విజయు లైనవారు రెండు నెలల వాయిదాలకు సహానమైన సొమ్మును ముం దుగా ధరావత్తుక్రింద డిపాజిట్టు చేయవలెను.

మదరాస్ కార్పొరేషను } కె. రాఘవేంద్రరావు
పాల్వడిపార్టుమెంటు } ఆక్టింగు మేల్టాఫీసరు
28-1-1919

సిరాబిల్లులు

నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును కాగితముల మీగిసాను ఒకబిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాయగును. ఆంధ్రప్రదేశ్ నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి తల 1-2-0 ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లులు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరాబిల్లులు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ త్రముగ కొనువారలకు మంచి యిహమియబడును (1278) మదరాసు రాజధానికి సోలు యేజెంట్లు:—

మెనన్సు కె. ఎఫ్. వి. ఆచ్యుత అండుకో, 110, 111, కంబుకెట్టిసి, మదరాసు. BENGAL INK FACTORY, 24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, రొమాన్ దృష్టి, హస్తమాత్రము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమెకావారి చిట్ట పేక తమాషా, విశిష్టనిద్రావిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కీరములేని తలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా విచ్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజిక్ చేయవలరని గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాను. దీనితల 4 రూపాయి. ఆర్. జనార్దనం వాయుకు, బంగ్లా. (గుంటూరుజిల్లా)

ధనవంతులగు విధము

మీ తీరికసమయములలో యింటివెళ్లన కూర్చుని నులభ ముగా డబ్బు సంపాదించుటకొక నూతనమార్గము. ఈ సాధన ముచే మీరు నెలకు రు100లు మొదలుగారి రూ-1000ల వఱకు న అర్జించుకొనగలరు. లోకోపకారార్థమై యీ భరతఖండ ములో పదిమందిని పరమాన్నతపదవికి తెచ్చుటకొకటి యీ అతిరహస్యమును బహిరంగముచేయ నుద్దేశించితిమి. వేయేల మేము తెల్పునూత్రముచే ద్రవ్యము సంపాదించలేమని యజ్ఞాపు చేయువారలకు రు 100 లు బహుమానము యివ్వబడును. ఆ పరమరహస్యమైన విధానమును మీరు తెలియనోగినచో రు 1 యీ క్రింది విలాసమునకు పంపుడు. (వి. పి. గా పంపము.) విలాసము:- సెక్రెటరీ, ధనలక్ష్మినికేతనము, బంగ్లాలు.

ఇనుప వ్యాపారము

మా నిర్ద సిల్క్ గొట్టములు, హస్తమాత్ర నెమెంటు కోర్తాకు, అమెరికా గుండ్రపు కంటీలు, చట్టములు, కల యి గుల్లకంటీలు, మేకుపిస్సాలు, నోట్లనల్లు, కయర్ నెవి గు మొదలైన సామానాలు ఆచ్యుతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి నెలలకు కాగితము వ్రాయకొకతాము

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెని, (1412) 18, మదరాసు, నెంబుదాను వీధి,

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

కరోలా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, కష్టపడార్థము, పులితేపురాదు, భేదము గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యలాగున గర్భశోధన గావించును.

1 పౌను, 1 పౌను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గారి

లీవరు టానిక్.

పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలభతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచతకును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమించిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుత్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినుమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. సవోధ లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సౌల్యావృక్ష పేట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd

Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. సిత్ అండుకో. (లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవృత్తిక శేరును దాహరించ గోరెదము

368

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు

చెప్పి 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెంట్రుకలలో గాని, లోచర్లములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టకచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను వెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—పురద, ఉంగరములకుంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసీకారుట, వెంట్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగువి. కొంచెముగా లేచి కరీరములకు వ్యాపించి నిద్రపట్టని తల ఏర్పడును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట ఆయుర్వేదము. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. నుదు లోచర్లములోనికి పోవు యాను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు లిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అన్యులొంజనము సీసో, 6 తంబు కెట్టివీది, మదరాసు 1154

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల ననేకములను గడించిన

శ్రీ మతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు

అ మృ త వ లి

జన్మమృతమైన నమ. పురదము లొలుకముండును.

వెల 1-4-0.

బుద్ధ చ రి త్ర ము

అనతారపురుషుడగు నీతనిచక్ర మిక్కిలి చమోహనముగ రచింపబడినది. చక్కనితైలి. చుంచి అచ్చు వెల 6-8-0.

విరునామా: ఆంధ్రపత్రికాల్పయము, శంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ బా యే ల రు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్యూజివ్”ను యుపయోగింపవలయును. దాని సుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజివ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరములతరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుక్కు.

తపాలపేట్ట నెం 55కి రు

మదరాసు

388

(వై కామ్యూజివ్ గోరునప్పుడు ఈ కృత్రిక శేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

స్వదేశి కత్తులు

హాల్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు	1-2-0
టేబిల్ కత్తులు	1-0-0
కార్కులూటీయునది, చాకు అన్ని కలసినది	
(ప్రయాణీకుల కెప్పుడుకయోగకరము)	1-8-0
డి. బ్లేడురోగర్లు చాకులు	1-0-0
సింగిల్ బ్లేడుచాకులు	0-6-0
డెన్సు కత్తులు	0-4-0
సింగిల్ బ్లేడు చాకులు (చిల్లరమల్లరక నులకు)	0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,

962 **లిమిటెడ్, కంజీవరం.**

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/4 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-3-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

పాశ్యపు వేంకటాచల పంతులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము :—లక్షోపలక్షల పేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన విరోగులై యున్నార. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద నుంచెడిని పేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము. వేంకటాచల వారి తాళు సంతోషముగ బల్కుగలరు. దీక్షజ్వరము, మూడేర వాల్గర జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగువి తప్పుక గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం. (594)
2. శ్రీనివాస తైలం :—పేగు గడ్డకము, పండుల పొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
3. వైశ్యాన రాసకం :—దీనిని నేనింజనపుటినుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిశేది, శీతభేది, అజీర్ణ భేదము గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
4. బాలసుఖోదయము :—బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యతి మందు. మందము, చులబద్ధము, అజీర్ణభేది, కృశత్యము, కడు పుట్టియుండుట. ఆకలిలేకుండుట మొదలగువి గుణములు బిడ్డలు పుట్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచాం.
5. లోకానయవార క మూరమాత్రము :—బిడ్డలకు వయస్సు ముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, శీతవాతం, సార్వజనములు, చుల బద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుగ్ధము మొదలగు ఇంక ననేక రోగములను గుణము చేయును.

260 మాత్రలు గల సీసా	0-4-0 అణాలు.
తపాలం కయ్యకో	6-కి 1-8-0.
" "	12-కి 2-14-0.
" "	25-కి 5-5-0.

పతి బోషధముతో కూడ అనుపానము తెనుగున పంపబడును.

శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.